

FTB TURIZAM d.d.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. PROSINCA 2018.**

Sadržaj

Izvešće posloводства FTB TURIZAM d.d. Grupe za 2018. godinu	1-3
Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja	4-5
Izvešće o odgovornosti Uprave	6
Izvešće neovisnog revizora dioničarima FTB Turizam d.d.	7-12
Financijski izvještaji	13-55

Izvješće posloводства FTB TURIZAM d.d. za 2018. godinu

Godišnje izvješće Uprave sastavljeno je temeljem obveze iz članka 250.a Zakona o trgovačkim društvima i članka 21., 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Izvješće se odnosi na Grupu FTB Turizam, a koju čine društva Hoteli Cavtat d.d. Cavtat, Hoteli Metropol d.o.o. Portorož, Remisens Hotel Group d.o.o. Zagreb i FTB Turizam d.d. Zagreb, a s ciljem prezentiranja najvažnijih postignuća u poslovanju u 2018. godini i osvrtom na buduća očekivanja.

Osvrt na poslovanje u 2018. godini s naglaskom na najvažnije financijske pokazatelje poslovanja

Konsolidirani rezultati poslovanja FTB TURIZAM Grupe za 2018. godinu pokazuju da društva unutar Grupe (Hoteli Cavtat d.d., Hoteli Metropol d.o.o. Remisens Hotel Group d.o.o. i FTB TURIZAM d.d.) ostvaruju za 1% manje ostvarenih noćenja nego u protekloj godini. Poslovni prihod je za oko 8% veći od prošlogodišnjeg, a GOP (bruto operativna dobit) je za oko 5% manji od prošlogodišnjeg.

U 2018.g. FTB TURIZAM d.d. (Društvo) ostvaruje dobit prije oporezivanja u visini od oko 30,2 milijuna kuna, što je u odnosu na dobit ostvarenu u 2017.g. (u visini od oko 92 tisuće Kn) više za 30,1 milijuna kuna. Grupa je ostvarila dobit prije oprezivanja u iznosu od 22.907 tisuća kuna (2017: 16.640 tisuća kuna).

U mjesecu lipnju 2018. g. donesena je odluka Glavne skupštine da se jedinom dioničaru Društva FTB TURIZAM d.d. isplati ukupan iznos od 40.338 tisuća kn zadržane dobiti iz prethodnih godina Hotela Cavtat d.d. Dodatno, Hoteli Metropol d.o.o. u mjesecu lipnju 2018. g. isplaćuju vlasniku Hotelima Cavtat d.d. zadržanu dobit (100%) u visini od 4.074 tisuća kn (552 tisuće EUR).

FTB TURIZAM d.d. u razdoblju od mjeseca lipnja do mjeseca rujna 2018. g. temeljem odluke Glavne skupštine Društva vršio je otkup vlastitih dionica.

Dana 3. srpnja 2018. g. Direktor Društva je s Nadzornim odborom Društva FTB TURIZAM sklopio dodatak I Ugovoru o obavljanju poslova direktora od 23. prosinca 2015. g. Navedenim Dodatkom I, određeno je da, o dospjeću obveze isplate Posebnog bonusa i/ili Akontacije posebnog bonusa utvrđenih Ugovorom od 23. prosinca 2015.g., Nadzorni odbor Društva može donijeti odluku da se Direktoru, umjesto u novcu, posebni bonus i/ili akontacije posebnog bonusa, isplate u naravi, dodjelom vlastitih dionica Društva, a sve ukoliko Društvo na dan donošenja odluke, ima dostatan broj vlastitih dionica.

Nadzorni odbor Društva je dana 3. rujna 2018. g., sukladno Ugovoru o obavljanju poslova direktora, donio odluku o isplati akontacije Posebnog bonusa članu Uprave Društva u neto iznosu od 22.618 tisuća kuna, isplatom u naravi u vlastitim dionicama Društva. Društvo nakon otpuštanja vlastitih dionica posjeduje 969 vlastitih dionica ukupnog nominalnog iznosa 649 tisuće kuna, koje predstavljaju 0,3202% temeljnog kapitala Društva. Nakon navedenog, Društvo je kupilo dodatnih 3.516 dionica, te je time 2018. g. zaključilo sa ukupnim brojem od 4.485 vlastitih dionica, što čini ukupno 1,481954% temeljnog kapitala Društva.

FTB TURIZAM d.d. je temeljem isplate akontacije posebnog bonusa u mjesecu rujnu 2018.g. obračunao na iznos dodijeljenih vlastitih dionica porez i prirez na dohodak od kapitala u ukupnom iznosu od 7.620 tisuća kuna.

Obzirom da Društvo nije u 2016. i 2017. g. temeljem prethodno navedenog Ugovora o obavljanju poslova direktora od 23. prosinca 2015.g. iskazalo rezervacije za isplate Posebnog bonusa i/ili akontacije posebnog bonusa, na dan 31.12.2018. g. izvršen je ispravak knjiženja na način da se umanjio trošak isplaćenog bonusa 2018. g. za iznos od 20.706 tisuća kuna i temeljem tog poslovnog događaja proknjižio akumulirani gubitak u visini od 20.706 tisuća kuna na dan 1. siječnja 2018. godine.

FTB TURIZAM d.d.

Izvešće posloводства FTB TURIZAM d.d. za 2018. godinu (nastavak)

Pokazatelji likvidnosti i solventnosti te omjera zaduženosti u odnosu na kapital i novčani tok su zadovoljavajući.

Dana 21. rujna 2018. godine Društvo je sklopilo Sporazum o prestanku Ugovora o obavljanju poslova direktora s dotadašnjim direktorom, te od 22. rujna 2018. godine Društvo zastupa novi direktor gđa Jasnica Juroš.

Svi važniji događaji koji su se pojavili nakon proteka poslovne godine

Hoteli Cavtat d.d. kao društvo u Grupi je nakon datuma izvješća, a u siječnju 2019. godine, realiziralo kredit u visini od 12 milijuna kuna sa rokom vraćanja do 30.09.2022. godine. Ostala Društva u Grupi nisu imala značajne događaje nakon datuma izvješća, a koji bi utjecali na proteklu poslovnu godinu.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

U okviru djelatnosti kojima se Grupa i njena Društva bave otvaraju se mogućnosti značajnih ulaganja u istraživanje i razvoj novih proizvoda ili tehnologija.

Očekivani razvoj u budućnosti

Krajem 2017.godine započeta je investicija u rekonstrukciju hotela Remisens Albatros, u visini od 39,8 milijuna kn, a investicija je završena početkom 2018. godine.

Budući razvoj Grupe bazira se na razvoju hotelskih društava i njihovim planiranim investicijama.

Ukoliko investicijske studije koje Grupa i njena Društva trenutno analiziraju, pokazuju prihvatljivi odnos povrata i rizika investicija, Grupa će u budućem razdoblju, a prema poslovnom planu do 2020. godine, nastaviti s intenzivnim investicijskim ciklusom.

Za razdoblje do 2019. godine razmatra se ulaganje u Remisens Hotel Metropol iznosu od preko 6 milijuna EUR.

U cilju ostvarenja planiranih budućih investicija za Grupi je značajna informacija da je dana 29.11.2018.g. na svojoj sjednici Općinsko vijeće Općine Konavle donijelo Odluku o izmjeni Prostornog plana općine Konavle, kojom izmjenom su otklonjena ograničenja u broju ležajeva u zoni T1, koje ograničenje je sprječavalo dogradnju hotela Albatros, a čime je slijedom navedenog omogućena dogradnja postojećeg hotela Albatros u Cavtatu.

Cilj svih budućih investicija je povećanje kvalitete te posljedično, jačanja tržišne pozicije i prepoznatljivosti, te nastavka kretanja pozitivnih trendova na strani financijskih rezultata.

Financijski instrumenti

Politikom upravljanja financijskim instrumentima u Društvima unutar Grupe definirana su temeljna načela kojima se osigurava kratkoročna i dugoročna likvidnost te sigurnost ulaganja uz ostvarenje maksimalno mogućeg prinosa uz minimalni rizik.

Izvešće posloводства FTB TURIZAM d.d. za 2018. godinu (nastavak)

Financijsku imovinu Grupe čine novčana sredstva na računima, potraživanja za kratkoročne pozajmice unutar Grupe, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja. Od ukupne financijske imovine, najveći dio se odnosi na novčana sredstva, čime je osigurana kako kratkoročna tako i dugoročna likvidnost na nivou cijele Grupe.

Financijske obveze čine dugoročni krediti, te obveze prema dobavljačima i ostale obveze, a koje društva unutar Grupe podmiruje u rokovima dospijeca.

Politikom upravljanja financijskim instrumentima utvrđena je izloženost Grupe rizicima te načini zaštite od tih rizika.

Izloženost Grupe rizicima

Grupa je izložena financijskim rizicima kroz poslovanje svojih članica, a osobito tržišnom riziku (uključuje valutni rizik, kamatni rizik novčanog toka i fer vrijednosti i cjenovni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti.

Tečajni rizik

Grupa je izložena tečajnom riziku budući da su kreditne obveze, obveze prema dobavljačima te potraživanja prema kupcima Društava unutar Grupe iskazane u eurima.

Kamatni rizik

Grupa je izložena riziku kamatnih stopa jer su zaduženja i depoziti ugovoreni uz promjenjivu kamatnu.

Kreditni rizik

Grupa nije značajno izložena ovom riziku.

Rizik likvidnosti

Na nivou Grupe upravlja se rizikom likvidnosti održavajući prikladne pričuve, bankovna sredstva i pričuve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tijekova te uspoređujući rokove dospijeca financijske imovine i obveza.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Temeljem članka 272. p. Zakona o trgovačkim društvima (NN broj 111/93., 34/99., 52/00., 118/03., 107/07. i 148/08., dalje u tekstu ZTD) i članka 22. Zakona o računovodstvu (NN broj 120/16), Uprava društva **FTB TURIZAM d.d. Zagreb**, Miramarska 24 (dalje u tekstu Društvo), dana 21.03.2019. godine, donosi sljedeću

IZJAVU

O primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

1. Društvo dobrovoljno primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja propisan od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Zagrebačke burze d.d. Zagreb.
2. U 2018. poslovnoj godini Društvo je pratilo i primjenjivalo preporuke utvrđene Kodeksom, objavljujući sve informacije čija je objava predviđena pozitivnim propisima, te informacije koje su u interesu dioničara Društva. Društvo ne odstupa od Kodeksa korporativnog upravljanja.
3. U skladu za zahtjevom Kodeksa, a sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima, Nadzorni odbor provodi unutarnji nadzor Društva redovitim kontrolama predočenih izvješća. Članovima Nadzornog odbora se redovito, najmanje jednom mjesečno, dostavljaju detaljne informacije o upravljanju i radu Društva. Na sjednicama Nadzornog odbora raspravlja se i odlučuje o svim pitanjima iz nadležnosti tog tijela propisane ZTD-om i Statutom Društva. Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova dio je Godišnjeg izvješća Društva koje se podnosi Glavnoj skupštini. Uprava je dužna pratiti da Društvo vodi poslovne i druge knjige i poslovnu dokumentaciju, sastavlja knjigovodstvene dokumente, realno procjenjuje imovinu i obveze, sastavlja financijska i druga izvješća u skladu s računovodstvenim propisima i standardima i važećim zakonima i propisima.

Društvo nema uspostavljenu formalnu politiku raznolikosti s obzirom na spol, dob, obrazovanje ili struku u izvršnim, upravljačkim i nadzornim tijelima. Društvo politiku imenovanja u izvršnim tijelima provodi sukladno potrebama konkretnih poslovnih aktivnosti, koje zahtijevaju određena znanja, stručnu spremu i sposobnost potencijalnih izvršitelja, ne vodeći pri tome računa o raznolikosti s obzirom na spol ili dob. Društvo u upravljačkim i nadzornim tijelima također zahtjeva određena znanja, obrazovanje i sposobnost potencijalnih izvršitelja u tim tijelima, a suglasno kriterijima i odlukama Nadzornog odbora i Skupštine Društva.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

4. Deset najvećih dioničara sa stanjem na dan 31. prosinca 2018.g.

R. b.	Dioničar	Broj dionica	Udio u vlasništvu %
1.	SNH GAMA D.D. (1/1)	184.782	61,0565
2.	SN PECTINATUS D.D. (1/1)	75.660	24,9999
3.	CERP (0/1) / REPUBLIKA HRVATSKA (1/1)	11.289	3,7302
4.	FTB TURIZAM D.D. (1/1)	4.485	1,482
5.	CROATIA BANKA D.D./CRBA0033	1.060	0,3502
6.	HPB D.D./ZBIRNI RAČUN ZA KLIJENTE BANKE	1.041	0,344
7.	ADDIKO BANK D.D./ PBZ CO OMF - KATEGORIJA A (1/1)	1.000	0,3304
8.	HPB D.D./HPBS-6	739	0,2442
9.	OTP BANKA D.D./ZBIRNI - SKRBNIČKI RAČUN	664	0,2194
10.	OTP BANKA D.D./ KD VICTORIA FOND (1/1)	587	0,194

U skladu sa Statutom Društva, pravo glasa dioničara nije ograničeno na određeni postotak ili broj glasova, niti postoje vremenska ograničenja za ostvarivanje prava glasa. Svaka redovna dionica daje pravo na jedan glas na Glavnoj skupštini.

Prava i obveze Društva koja proizlaze iz stjecanja vlastitih dionica ostvaruju se u skladu s odredbama ZTD-a.

5. Uprava Društva sastavljena je od jednog člana:

- Jasnica Juroš, član uprave

Uprava vodi poslove Društva sukladno Statutu Društva i zakonskim propisima.

Upravu Društva imenuje i opoziva Nadzorni odbor sukladno Statutu Društva i ZTD-u, koji je sastavljen od sljedećih članova:

- Tin Dolički, predsjednik,
- Darko Ostoja, zamjenik predsjednika,
- Joško Marić, član.

Sukladno odredbama čl.250.a st 4. i čl. 272.p ZTD-a, ova Izjava je poseban odjeljak i sastavni dio godišnjega izvješća o stanju Društva za 2018. godinu.

Izjava o odgovornosti Uprave

Uprava je dužna za svaku poslovnu godinu pripremiti financijske izvještaje koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijskog položaja Društva te njegovu uspješnost i novčane tokove, u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije te je odgovorna za vođenje odgovarajuće računovodstvene evidencije potrebne za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Društva i sprečavanja i ustanovljavanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te ih potom treba dosljedno primjenjivati; donositi razumne i razborite prosudbe i procjene, pripremiti financijske izvještaje temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je također odgovorna i za pripremu i sadržaj izvješća posloводства i izjave o primjeni kodeksa, u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Izvješće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, prikazani na stranicama 1 do 5, odobreni su za izdavanje od strane Uprave. Uprava je odgovorna za podnošenje Godišnjeg izvješća Nadzornom odboru, uključujući financijske izvještaje, slijedom čega je Nadzorni odbor dužan odobriti izdavanje financijskih izvještaja Glavnoj skupštini dioničara na usvajanje.

Godišnje izvješće, uključujući i financijske izvještaje, odobreno je od strane Uprave 21. ožujka 2019. godine za podnošenje Nadzornom odboru i potpisano je niže od strane:

Jasnica Juroš
Član Uprave

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva FTB Turizam d.d.

Izvešće o reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja društva FTB Turizam d.d. („Društvo“) i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i njegovih ovisnih društava (zajedno „Grupa“), koji obuhvaćaju nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Društva i Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine te izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku Društva i Grupe za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju nekonsolidirani i konsolidirani financijski položaj Društva i Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine, njihovu nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost i njihove novčane tokove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („EU MSFI“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva FTB Turizam d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Umanjenje vrijednosti i korisni vijek uporabe turističkih objekata

Knjigovodstvena vrijednost *Nekretnina, postrojenja i opreme* Grupe na dan 31. prosinca 2018. je iznosila 391.502 tisuće kuna (2017: 394.978 tisuća kuna).

Pogledati Bilješku 2.4. unutar Sažetka računovodstvenih politika, Bilješku 4(a) unutar *Ključnih računovodstvenih procjena* i Bilješku 12 *Nekretnine, postrojenja i oprema* unutar financijskih izvještaja.

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo pristupili tom pitanju

Na dan 31. prosinca 2018. godine knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme predstavlja približno 87% ukupne imovine Grupe. Navedena imovina se mjeri po trošku stjecanja umanjena za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti ukoliko bi ga bilo, te većinom uključuje turističke objekte i s njima povezanu imovinu te jednom godišnje podliježe ispitivanju na umanjenje vrijednosti.

U navedenom procesu, Grupa inicijalno identificira turističke objekte kod kojih postoje pokazatelji umanjenja vrijednosti. Identificirana imovina potom podliježe detaljnom ispitivanju na umanjenje vrijednosti kroz analizu vrijednosti u uporabi (temeljena na internim modelima diskontiranog novčanog tijeka) ili procjeni fer vrijednosti imovine umanjenoj za troškove otuđenja. U slučaju umanjenja vrijednosti, ono bi se iskazalo kao razlika između nadoknadive vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti sredstva.

Procjene Grupe se temelje na značajnim prosudbama i pretpostavkama o budućim novčanim tokovima iz turističke djelatnosti, uključujući: diskontne stope, stope rasta, stope popunjenosti, korisni vijek uporabe imovine, terminalne vrijednosti i prihode po raspoloživoj jedinici.

Naše revizorske procedure, između ostalog, uključivale su:

- Procjenu primjerenosti alokacije imovine na jedinice koje stvaraju novac, koja se temelji na našem razumijevanju poslovanja Grupe; i
- Procjenu primjerenosti korištenih prosudbi od strane Grupe u identifikaciji turističke imovine odnosno jedinica koje stvaraju novac koja bi mogla zahtijevati daljnje testiranje na umanjenje vrijednosti. Navedeno uključuje, ali nije ograničeno na usporedbu ostvarenog rezultata pojedine turističke imovine (ili jedinice koja stvara novac) s prethodnim planovima;
- Za imovinu ili jedinice koje stvaraju novac a zahtijevaju daljnje testiranje na umanjenje vrijednosti, preispitali smo ključne pretpostavke korištene za određivanje nadoknadive vrijednosti. Navedeno uključuje usporedbu stopa popunjenosti, prihoda po sobi, rasta tržišta s eksternim hotelskim izvještajima i tržišnim cijenama za imovinu sličnih obilježja. Također smo analizirali ostale ključne pretpostavke kao što su procjene budućih troškova, diskontnih stopa, procjene korisnog vijeka i multiplikatora terminalne vrijednosti te smo uzeli u obzir povijesno poslovanje objekata;
- Analizu metodologije korištene prilikom određivanja preostalog korisnog vijeka turističke imovine te preispitivanje ključnih

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva FTB Turizam d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
<p>Visina vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme također zahtijeva primjenu značajnih pretpostavki prilikom određivanja korisnog vijeka imovine. U svrhu godišnjeg izvještavanja, Grupa je pregledala preostali životni vijek turističke imovine koja se temelji na detaljnoj analizi svake pojedine komponente a koristi podatke pripremljene od strane tehničkih inženjera Grupe te analize pripremljene od neovisnih procjenitelja angažiranih od strane Grupe.</p> <p>Zbog navedenih razloga umanjene vrijednosti i korisni vijek uporabe turističkih objekata je identificiran kao ključno revizorsko pitanje.</p>	<p>pretpostavki kroz upite managementu, tehničkim inženjerima Grupe te članovima financijskog tima što je uključivalo i potvrdu razumijevanja budućeg korištenja imovine Grupe te razmatranje amortizacijskih politika za sličnu imovinu unutar industrije;</p> <ul style="list-style-type: none">• Preispitivanje analize osjetljivosti testova na umanjene vrijednosti pripremljenih od strane Društva posebice pretpostavki koje imaju najveći učinak na navedene testove.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja koji su sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva i Grupe, ali ne uključuju nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vezano za Izvešće posloводства te za Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje:

- je li Izvešće posloводства pripremljeno u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu
- jesu li specifične informacije u Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja koje su zahtijevane sukladno članku 22., stavku 1., točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu („relevantni dijelovi Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja“), pripremljene sukladno odredbama članka 22. Zakona o računovodstvu;
- uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja objave u skladu s člankom 22., stavkom 1., točkama 2., 5., 6. i 7. Zakona o računovodstvu.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva FTB Turizam d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije (nastavak)

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvešću posloводства te relevantnim dijelovima Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koji su pripremljeni nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства i relevantni dijelovi Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, pripremljeni su, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21., 22. i 24. Zakona o računovodstvu;
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije koje su zahtijevane člankom 22., stavkom 1., točkama 2., 5., 6. i 7. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Društva i Grupe te okruženja u kojem oni posluju, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvešću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U vezi s tim, nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s EU MSFI te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Društvo i Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Društva i Grupe.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva FTB Turizam d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih nekonsolidiranih i konsolidiranih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa ne budu u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o financijskim izvještajima Grupe. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva FTB Turizam d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za neovisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Imenovani smo revizorima od strane onih zaduženih za nadzor na 11. svibnja 2018. godine da obavimo reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine. Ukupno neprekinuto razdoblje našeg angažmana iznosi tri godine te se odnosi na razdoblja od 31. prosinca 2016. do 31. prosinca 2018. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Odboru za reviziju Društva na dan 21. ožujka 2019. godine;
- tijekom razdoblja na koje se odnosi naša revizija zakonskih financijskih izvještaja nismo pružali nerevizijske usluge pa samim tim niti nedozvoljene nerevizijske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od subjekta revizije tijekom provedbe revizije.

Angažirani partner u reviziji koja je rezultirala ovim izvješćem neovisnog revizora je Domagoj Hrkać.

KPMG Croatia d.o.o.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju
Hrvatski ovlaštteni revizori
Eurotower
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb
6

21. ožujka 2019.

Domagoj Hrkać
Direktor, Hrvatski ovlaštteni revizor

**KONSOLIDIRANI I NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

(u tisućama kuna)	Bilješka	2018	2017.	2018	2017.
		Grupa	Prepravljeno*	Društvo	Prepravljeno*
			Grupa	Društvo	Društvo
Prihodi od prodaje	6	180.269	167.145	-	-
Ostali poslovni prihodi		2.501	4.038	-	1
		182.770	171.183	-	1
Materijalni troškovi	7	(44.311)	(40.170)	(443)	(237)
Troškovi osoblja	8	(45.765)	(40.753)	(9.532)	(7.441)
Amortizacija		(44.777)	(44.968)	-	-
Umanjenje vrijednosti potraživanja	**	(764)	(1.162)	-	-
Ostali poslovni rashodi	9	(22.611)	(21.943)	(176)	(11)
		(158.228)	(148.996)	(10.151)	(7.689)
Operativna dobit/(gubitak)		24.542	22.187	(10.151)	(7.688)
Financijski prihodi		2.275	1.451	40.429	339
Financijski rashodi		(3.910)	(6.998)	(72)	(1.206)
Financijski prihodi / (rashodi) - neto	10	(1.635)	(5.547)	40.357	(867)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		22.907	16.640	30.206	(8.555)
Porez na dobit	11	(6.058)	(3.799)	-	(11)
Dobit/(gubitak) za godinu		16.849	12.841	30.206	(8.566)
Ostala sveobuhvatna dobit					
<i>Stavke koje se mogu reklasificirati u račun dobiti i gubitka</i>					
Tečajne razlike		(6.127)	359	-	-
Ostala sveobuhvatna dobit za razdoblje		(6.127)	359	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit/(gubitak) za razdoblje		10.722	13.200	30.206	(8.566)
Dobit za godinu koja pripada:					
Dioničarima Društva		16.734	12.749	-	-
Manjinski udjel		115	92	-	-
		16.849	12.841	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit/(gubitak) za godinu koja pripada:					
Dioničarima Društva		10.607	13.108	-	-
Manjinski udjel		115	92	-	-
		10.722	13.200	30.206	(8.566)
Zarada po dionici osnovna i razrijeđena (u kunama)		55,29	42,13		

*Vidjeti bilješku 2.1.1 i 2.1.2

** Društvo je inicijalno primijenilo MSFI 15 i MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018. godine. Prema odabranoj metodi tranzicije, usporedne informacije nisu prepravljane osim za odvojeno iskazivanje umanjenja vrijednosti potraživanja.

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**KONSOLIDIRANI I NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. PROSINCA 2018.**

(u tisućama kuna)	Bilješka	31. prosinca	31. prosinca	i. siječnja	31. prosinca	31. prosinca	i. siječnja
		2018.	2017.	2017.	2018.	2017.	2017.
		Grupa	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo	Društvo
IMOVINA							
Dugotrajna imovina							
Nematerijalna imovina	14	7.117	6.393	6.727	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i ulaganje u nekretnine	13	391.502	394.978	362.060	-	-	-
Ulaganja u ovisne poduzetnike	15	-	-	-	202.962	188.962	188.962
Odgodena porezna imovina	11	786	789	789	-	-	-
Ostala imovina		143	143	144	-	-	-
		399.548	402.303	369.720	202.962	188.962	188.962
Kratkotrajna imovina							
Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	25	33.000	-	-	5.000	-	12.070
Zalihe		1.871	1.523	1.655	-	-	-
Potraživanja za porez na dobit		-	1	21	-	-	21
Kupci i ostala potraživanja	16	7.899	5.843	7.467	73	1	156
Novac i novčani ekvivalenti	17	9.920	52.762	42.370	493	13.975	1.653
		52.690	60.129	51.513	5.566	13.976	13.900
Ukupno aktiva		452.238	462.432	421.233	208.528	202.938	202.862
KAPITAL I REZERVE							
Temeljni kapital	18	202.769	202.769	202.769	202.769	202.769	202.769
Zakonske rezerve		7	3	2	7	3	2
Vlastite dionice		(8.963)	-	-	(8.963)	-	-
Rezerve za vlastite dionice		8.963	-	-	8.963	-	-
Ostale rezerve	18	33.892	39.134	37.541	-	-	-
Zadržana dobit/(akumulirani gubitak)		3.417	(3.465)	(14.979)	670	(20.569)	(12.002)
Manjinski udjel	18	780	665	573	-	-	-
		240.865	239.106	225.906	203.446	182.203	190.769
Dugoročne obveze							
Posudbe	19	113.062	135.246	119.035	-	-	-
Odgodena porezna obveza	11	11.219	12.235	13.082	-	-	-
Potpore	22	11.772	12.295	13.083	-	-	-
Rezerviranja	20	1.132	21.812	14.120	-	20.706	12.059
		137.185	181.588	159.320	-	20.706	12.059
Kratkoročne obveze							
Posudbe	19	59.089	22.011	21.895	5.000	-	-
Obveza za porez na dobit		3.011	1.745	825	-	-	-
Dobavljači i ostale obveze	21	12.088	17.982	13.287	82	29	34
		74.188	41.738	36.007	5.082	29	34
Ukupno pasiva		452.238	462.432	421.233	208.528	202.938	202.862

* Vidjeti bilješku 2.1.1 i 2.1.2

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

FTB TURIZAM d.d.

KOSOLIDIRANI I NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
ZA GODINU KOJA ZAVRŠAVA 31. PROSINCA 2018.

GRUPA	Bilješka	Temeljni kapital	Zakonske rezerve	Vlasite dionice	Rezerve za vlastite dionice	Ostale rezerve	Zadržana dobit/ (akumulirani gubitak)	Manjinski udjeli	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017. godine, prethodno objavljeno		202.769	2	-	-	37.541	(2.920)	573	237.965
Uljecaj prepravka pogreške	2.1.2	-	-	-	-	-	(12.059)	-	(12.059)
Prepravljeno na 1. siječnja 2017.		202.769	2	-	-	37.541	(14.979)	573	225.906
Dobit za godinu (prepravljeno)		-	-	-	-	-	12.749	92	12.841
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	-	-	-
Tečajne razlike		-	-	-	-	359	-	-	359
Ukupno sveobuhvatna dobit (prepravljeno)		-	-	-	-	359	12.749	92	13.200
Transakcije s vlasnicima zabilježene direktno u glavnici		-	1	-	-	1.234	(1.235)	-	-
Prijenos na rezerve		-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno transakcije s vlasnicima zabilježene direktno u glavnici		-	1	-	-	1.234	(1.235)	-	-
Stanje 31. prosinca 2017. godine (prepravljeno)		202.769	3	-	-	39.134	(3.465)	665	239.106
Dobit za godinu		-	-	-	-	-	16.734	115	16.849
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	-	-	-
Tečajne razlike		-	-	-	-	(6.127)	-	-	(6.127)
Ukupno sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	(6.127)	16.734	115	10.722
Transakcije s vlasnicima zabilježene direktno u glavnici		-	-	-	-	-	-	-	-
Sjecanje vlastitih dionica	18	-	-	(8.963)	-	-	-	-	(8.963)
Prijenos na rezerve		-	4	-	8.963	885	(9.852)	-	-
Ukupno transakcije s vlasnicima zabilježene direktno u glavnici		-	4	(8.963)	8.963	885	(9.852)	-	(8.963)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	18	202.769	7	(8.963)	8.963	33.892	3.417	780	240.865

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

FTB TURIZAM d.d.

KOSOLIDIRANI I NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
ZA GODINU KOJA ZAVRŠAVA 31. PROSINCA 2018.

DRUŠTVO	Bilješka	Temeljni kapital	Zakonske rezerve	Vlastite dionice	Rezerve za vlastite dionice	Zadržana dobit	Ukupno
(u tisućama kuna)							
Stanje 1. siječnja 2017. godine, prethodno objavljeno		202.769	2	-	-	57	202.828
Utjecaj prepravka pogreške	2.1.2	-	-	-	-	(12.059)	(12.059)
Prepravljeno na 1. siječnja 2017.		202.769	2	-	-	(12.002)	190.769
Prijenos iz zadržane dobiti		-	1	-	-	(1)	-
Gubitak za godinu (prepravljeno)		-	-	-	-	(8.566)	(8.566)
Stanje 31. prosinca 2017. godine (prepravljeno)		202.769	3	-	-	(20.569)	182.203
Dobit razdoblja		-	-	-	-	30.206	30.206
Ukupno sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	30.206	30.206
Transakcije s vlasnicima zabilježene direktno u glavnici		-	-	-	-	-	-
Prijenos na rezerve		-	4	-	8.963	(8.967)	-
Stjecanje vlastitih dionica	18	-	-	(8.963)	-	-	(8.963)
Ukupno transakcije s vlasnicima zabilježene direktno u glavnici		-	4	(8.963)	8.963	(8.967)	(8.963)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	18	202.769	7	(8.963)	8.963	670	203.446

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

NOVČANI TOK

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.

<i>(u tisućama kuna)</i>		<u>2018.</u>	<u>2017.</u>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
		<u>Grupa</u>	<u>Grupa*</u>	<u>Društvo</u>	<u>Društvo*</u>
Novčani tok od poslovnih aktivnosti					
Novac generiran poslovanjem	22	66.125	79.581	(8.258)	1.449
Plaćen porez na dobit	11	(5.804)	(3.706)	-	9
Plaćena kamata		(3.557)	(4.646)	(72)	-
Neto novčani priljev/(odljev) generiran od poslovnih aktivnosti		56.764	71.229	(8.330)	1.458
Novčani tok od ulagačkih aktivnosti					
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme		(50.851)	(77.592)	-	-
Nabava nematerijalne imovine		(1.037)	(9)	-	-
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		156	288	-	-
Primici od dividendi		-	-	40.338	-
Ulaganja u ovisna društva		-	-	(14.000)	-
Kupnja vlastitih dionica		(31.581)	-	(31.581)	-
Plasiranje kredita		(33.000)	-	(5.000)	-
Naplata zajmova		-	-	-	12.070
Priljena kamata		463	-	91	-
Neto novčani priljev/(odljev) od ulagačke aktivnosti		(115.850)	(77.313)	(10.152)	12.070
Novčani tok od financijske aktivnosti					
Primici od posudbi		63.500	33.750	5.000	-
Otplata posudbi		(47.256)	(17.274)	-	-
Neto novčani priljev/(odljev) iz financijskih aktivnosti		16.244	16.476	5.000	-
Neto povećanje/ (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		(42.842)	10.392	(13.482)	13.528
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		52.762	42.370	13.975	1.653
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	17	<u>9.920</u>	<u>52.762</u>	<u>493</u>	<u>15.181</u>

* Prepravljeno, vidjeti bilješku 2.1.2

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 1 - OPĆI PODACI

Grupu FTB Turizam čine društvo FTB Turizam d.d. (matICA) i ovisni poduzetnici.
Sjedišta ovisnih poduzetnika, udjeli matičnog društva u vlasništvu i djelatnosti su kako slijedi:

Naziv društva	Udjel	Sjedište	Djelatnost
Hoteli Cavtat d.d.	100%	Cavtat, Hrvatska	hotelijerstvo i ugostiteljstvo
Hoteli Metropol d.o.o.	100%	Portorož, Slovenija	hotelijerstvo i ugostiteljstvo
Remisens d.o.o.	67%	Opatija, Hrvatska	poslovno savjetovanje i upravljanje

Uprava i Nadzorni odbor FTB Turizam d.d.

Uprava

Jasnica Juroš
Dr. sc. Igor Šehanović

Član Uprave (od 22. rujna 2018.)
Predsjednik (od 22. rujna 2015. do 21. rujna 2018.)

Predsjednik Uprave zastupa Društvo pojedinačno i samostalno.

Nadzorni odbor

Tin Dolički, Predsjednik
Joško Marić, član
Darko Ostoja, član

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

2.1 Osnove sastavljanja

Financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije ("EU MSFI").

Financijski izvještaji izrađeni su primjenom metode povijesnog troška. Financijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom da će Grupa nastaviti poslovati u skladu s načelom neograničenosti vremena poslovanja.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenom od strane EU zahtijeva upotrebu određenih ključnih računovodstvenih procjena. Također se od Uprave zahtijeva da se služi prosudbama u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za financijske izvještaje prikazana su u bilješci 4.

Ovi financijski izvještaji predstavljaju nekonsolidirani i konsolidirani financijski položaj i rezultate Društva, odnosno Grupe. Ukoliko su objavljene informacije u financijskim izvještajima relevantne za Grupu i Društvo u tekstu se navodi Grupa, ukoliko se informacija razlikuje za Grupu i Društvo onda se pojedinačno navodi informacija za Grupu i Društvo.

Ovo su prvi financijski izvještaji Grupe i Društva koji uključuju prvu primjenu MSFI 15 Prihodi po ugovorima s kupcima i MSFI 9 Financijska imovina. Promjene u računovodstvenim politikama objašnjene su u nastavku.

2.1.1 Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja

Grupa počinje primjenjivati MSFI 15 i MSFI 9 od 1. siječnja 2018. godine. Nekoliko novih standarda je također primjenjivo od 1. siječnja 2018. no ti standardi nisu imali značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe i Društva.

Odabrana metoda tranzicije u primjeni efekata ovih standarda od Grupe ne uključuje izmjenu usporednih informacija u ovim financijskim izvještajima osim kako je objašnjeno u nastavku.

A. MSFI 15 Prihodi po ugovorima s kupcima

MSFI 15 uspostavlja sveobuhvatni okvir prilikom utvrđivanja hoće li se, kada i u kojem iznosu prihodi priznati. MSFI 15 je zamijenio MRS 18 Prihodi te MRS 11 Ugovori o izgradnji. Unutar MSFI 15, prihod je priznat kada kupac preuzme kontrolu nad proizvodima ili uslugama. Utvrđivanje nastaje li prijenosa kontrole u određenom trenutku u vremenu ili tijekom vremena (vremenskog perioda) zahtijeva prosudbu.

Grupa je analizirala utjecaj primjene MSFI-a 15 na izvore prihoda, te na usporedne objave prema oba standarda, Društvo nije identificiralo ikakav učinak na početna stanja niti na financijske izvještaje. Dodatno, zahtjevi za objavama sukladno MSFI 15 općenito nisu primijenjeni na usporedne informacije. Nastavno tome, informacije prikazane za 2017. godinu nisu prepravljane - tj. prikazane su kako je prethodno opisano, sukladno MRS 18 i njima povezanim tumačenjima.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1.1 Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

B. MSFI 9 *Financijski instrumenti*

MSFI 9 postavlja zahtjeve za priznavanje i mjerenje financijske imovine, financijskih obveza i pojedinih ugovora za kupnju ili prodaju nefinancijske imovine. Ovaj standard zamjenjuje MRS 39 *Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje*.

Kao rezultat usvajanja MSFI 9, Grupa je usvojila posljedične izmjene i dopune za MRS 1 *Prezentiranje financijskih izvještaja*, koje zahtijevaju da se umanjenje vrijednosti financijske imovine prikazuje kao zasebna stavka unutar sveobuhvatne dobiti. U prethodnim periodima, umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca uključivao se u ostale troškove. Sukladno tome, Grupa je odlučila prepraviti gubitke od umanjenja vrijednosti u iznosu od 1.162 tisuća, prethodno priznate sukladno MRS 39 iz „ostalih poslovnih rashoda“ na gubitak od umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ugovorene imovine“ sveobuhvatnoj dobiti za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. Gubici od umanjenja vrijednosti ostale financijske imovine prikazani su unutar stavke financijski troškovi, slično kao prema MRS 39, a nisu prikazani kao zasebna stavka u sveobuhvatnoj dobiti zbog svoje materijalnosti.

Grupa je usvojila MSFI 9 primjenom metode kumulativnog učinka (prema ovoj metodi kumulativni učinak primjene novog standarda se iskazuje kao prepravak početnog stanja glavnice na dan prve primjene te se usporedni podaci ne prepravljaju). Grupa je analizirala utjecaj primjene MSFI 9 te nije identificirala utjecaj na početna stanja glavnice osim prepravljanja prezentacije troška od umanjenja vrijednosti potraživanja koji se sada zasebno iskazuje u sveobuhvatnoj dobiti.

Klasifikacija i mjerenje financijske imovine i financijskih obveza

MSFI 9 sadrži tri glavne klasifikacijske kategorije za financijsku imovinu: imovina koja se vodi po amortiziranom trošku, imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i imovina po fer vrijednosti kroz računa dobiti i gubitka (FVTPL). Klasifikacija financijske imovine prema MSFI 9 općenito se temelji na poslovnom modelu u kojem se upravlja financijskim sredstvima i njihovim ugovornim karakteristikama novčanog toka. MSFI 9 eliminira određene kategorije imovine koje su postojale prema MRS 39, kao što su: imovina koja se drže do dospeljeća, zajmovi i potraživanja i imovina raspoloživa za prodaju. Prema MSFI 9, derivativi ugrađeni u ugovore koji prema standardu rezultiraju financijskom imovinom ne razdvajaju se od ugovora. Umjesto toga, hibridni se financijski instrument u cjelini ocjenjuje prilikom inicijalne klasifikacije.

MSFI 9 u velikoj mjeri zadržava postojeće zahtjeve MRS 39 vezane za klasifikaciju i mjerenje financijskih obveza.

Usvajanje MSFI 9 nije imalo značajan utjecaj na računovodstvene politike Grupe vezane uz financijske obveze i derivativne financijske instrumente.

**BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1.1 Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

B. MSFI 9 Financijski instrumenti (nastavak)

Sljedeća tablica i priložene bilješke u nastavku objašnjavaju izvorne kategorije mjerenja prema MRS 39 i nove kategorije mjerenja prema MSFI 9 za svaku klasu financijske imovine i financijskih obveza Grupe i Društva na dan 1. siječnja 2018.

Grupa

<i>(u tisućama kuna)</i>	Originalna klasifikacija po MRS 39	Nova klasifikacija po MSFI 9	Knjigovodstvena vrijednost po MRS 39	Nova knjigovodstvena vrijednost po MSFI 9
Financijska imovina				
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani trošak	5.843	5.843
Novac i novčani ekvivalenti	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani trošak	52.762	52.762
Ukupno financijska imovina			58.605	58.605
Financijske obveze				
Pozajmice	Ostale financijske obveze	Ostale financijske obveze	157.257	157.257
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	Ostale financijske obveze	Ostale financijske obveze	17.982	17.982
Ukupne financijske obveze			175.239	175.239

Društvo

<i>(u tisućama kuna)</i>	Originalna klasifikacija po MRS 39	Nova klasifikacija po MSFI 9	Knjigovodstvena vrijednost po MRS 39	Nova knjigovodstvena vrijednost po MSFI 9
Financijska imovina				
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani trošak	1	1
Novac i novčani ekvivalenti	Zajmovi i potraživanja	Amortizirani trošak	13.975	13.975
Ukupno financijska imovina			13.976	13.976
Financijske obveze				
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	Ostale financijske obveze	Ostale financijske obveze	29	29
Ukupne financijske obveze			29	29

Financijsku imovinu na 31. prosinca 2018. godine čine: potraživanja od kupaca i ostala potraživanja te novac i novčani ekvivalenti. Ova imovina po MRS 39 je bila klasificirana kao zajmovi i potraživanja, a sad je klasificirana po amortiziranom trošku.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)
2.1.1 Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)
Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Prema MSFI 9 zamjenjuje se prethodni model nastalih gubitaka prema MRS 39 modelom očekivanih kreditnih gubitaka (ECL). Novi model umanjenja vrijednosti primjenjuje se na financijsku imovinu koja se mjeri prema amortiziranom trošku, ugovornu imovinu i obveze mjerene po FVOCI, ali ne i na ulaganja u vlasničke instrumente. Prema MSFI 9, kreditni gubici priznaju se ranije nego prema MRS 39. Za imovinu koja spada u okvir umanjenja vrijednosti prema MSFI 9, očekuje se da će gubici od umanjenja vrijednosti biti viši i volatilniji. Inicijalni efekt je bio nematerijalan za Grupu, stoga nikakvi efekti nisu bili iskazani na zadržanoj dobiti i rezervama na dan 1. siječnja 2018. Dodatne informacije o tome kako Grupa mjeri umanjenje vrijednosti opisano je u Bilješci 2.7.

2.1.2 Prepravak pogreške

U 2015. godini Društvo je sklopilo Ugovor o obavljanju poslova direktora prema kojemu Direktor ima pravo na isplatu posebnog bonusa. Zbog računovodstvene pogreške, Grupa i Društvo nisu iskazali potrebnu rezervaciju i pripadajući trošak u prethodnim razdobljima. Grupa i Društvo su ispravili pogrešku prepravljajem relevantnih stavki financijskih izvještaja usporednih razdoblja.

Grupa i Društvo su proveli promjenu podataka u izvještaju o financijskom položaju Društva te izvještaju o promjenama kapitala na dan 1.1. te na 31.12.2017. godine te izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za 2017. godinu.

Učinci prepravka pogreške na usporedne podatke Grupe i Društva na izvještaj o financijskom položaju, izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti te izvještaj o promjenama kapitala, prikazani su u nastavku:

Grupa
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

Na dan 1. siječnja 2017.	Utjecaj prepravka pogreške		
	Prethodno objavljeno	Prepravljajanje	Prepravljeno
<i>(u tisućama kuna)</i>			
Ukupna imovina	421.233	-	421.233
Zadržana dobit/(akumulirani gubitak)	(2.920)	(12.059)	(14.979)
Ostali kapital i rezerve	228.826	-	228.826
Ukupno kapital i pričuve	225.906	(12.059)	213.847
Rezerviranja	2.061	12.059	14.120
Ostale obveze	193.266	-	193.266
Ukupne obveze	195.327	12.059	207.386
<hr/>			
Na dan 31. prosinca 2017.	Utjecaj prepravka pogreške		
	Prethodno objavljeno	Prepravljajanje	Prepravljeno
<i>(u tisućama kuna)</i>			
Ukupna imovina	462.432	-	462.432
Zadržana dobit/(akumulirani gubitak)	17.242	(20.706)	(3.464)
Ostali kapital i rezerve	242.571	-	242.571
Ukupno kapital i pričuve	259.813	(20.706)	239.107
Rezerviranja	1.106	20.706	21.812
Ostale obveze	201.513	-	201.513
Ukupne obveze	202.619	20.706	223.325

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1.2 Prepravak pogreške (nastavak)

Grupa (nastavak)

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za 2017. godinu	Utjecaj prepravka pogreške		
	Prethodno objavljeno	Prepravljanje	Prepravljeno
<i>(u tisućama kuna)</i>			
Troškovi osoblja	(33.312)	(7.441)	(40.753)
Financijski rashodi	(5.792)	(1.206)	(6.998)
Ostalo	60.593	-	60.593
Dobit/(gubitak) za godinu	21.489	(8.647)	12.842
Ukupno sveobuhvatna dobit	13.200	(8.647)	4.553

Društvo

Izveštaj o financijskom položaju

Na dan 1. siječnja 2017.	Utjecaj prepravka pogreške		
	Prethodno objavljeno	Prepravljanje	Prepravljeno
<i>(u tisućama kuna)</i>			
Ukupna imovina	202.862	-	202.862
Zadržana dobit/(akumulirani gubitak)	57	(12.059)	(12.002)
Ostali kapital i rezerve	202.771	-	202.771
Ukupno kapital i pričuve	202.828	(12.059)	190.769
Rezerviranja	-	12.059	12.059
Ostale obveze	34	-	34
Ukupne obveze	34	12.059	12.093

Na dan 31. prosinca 2017.	Utjecaj prepravka pogreške		
	Prethodno objavljeno	Prepravljanje	Prepravljeno
<i>(u tisućama kuna)</i>			
Ukupna imovina	202.938	-	202.938
Zadržana dobit/(akumulirani gubitak)	137	(20.706)	(20.569)
Ostali kapital i rezerve	202.772	-	202.772
Ukupno kapital i pričuve	202.909	(20.706)	182.203
Rezerviranja	-	20.706	20.706
Ostale obveze	29	-	29
Ukupne obveze	29	20.706	20.735

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

2.1.2 Prepravak pogreške (nastavak)

Društvo

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za 2017. godinu	Utjecaj prepravka pogreške		
	Prethodno objavljeno	Prepravljanje	Prepravljeno
<i>(u tisućama kuna)</i>			
Troškovi osoblja	-	(7.441)	(7.441)
Financijski rashodi	339	(1.206)	(867)
Ostalo	(258)	-	(258)
Dobit/(gubitak) za godinu	81	(8.647)	(8.566)
Ukupno sveobuhvatna dobit	81	(8.647)	(8.566)

Prepravljanje pogreške nije imalo utjecaj na ukupni novčani tok od poslovnih, ulagačkih i financijskih aktivnosti.

2.2 Konsolidacija

(a) Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva (uključujući i društva s posebnom namjenom) nad kojima Grupa ima kontrolu nad financijskim i poslovnim politikama, što u pravilu uključuje više od pola glasačkih prava. Postojanje i učinak potencijalnih prava glasa koja se mogu iskoristiti ili zamijeniti razmatraju se prilikom procjene ima li Grupa kontrolu nad drugim poslovnim subjektom. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma na koji je kontrola stvarno prenesena na Grupu te isključena iz konsolidacije od dana kad ta kontrola prestane.

U konsolidiranim financijskim izvještajima sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti i gubici od transakcija unutar društava Grupe se eliminiraju. Prema potrebi, računovodstvene politike ovisnih društava izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

Metoda kupnje koristi se za iskazivanje stjecanja ovisnih društava. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i potencijalne obveze u poslovnom spajanju početno se mjere po fer vrijednosti na dan stjecanja, neovisno o manjinskom udjelu. Grupa priznaje manjinske udjele u stečenom društvu po proporcionalnom udjelu manjinskog udjela u neto imovini stečenog društva.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2 Konsolidacija (nastavak)

(a) Ovisna društva (nastavak)

Prenesena naknada za stečeno društvo mjeri se po fer vrijednosti predane imovine, izdanih vlasničkih instrumenata i nastalih ili preuzetih obveza, uključujući fer vrijednost imovine ili obveza iz potencijalnih naknada, ali isključuje troškove stjecanja kao što su savjetodavne, pravne usluge, procjene vrijednosti i slične profesionalne usluge. Transakcijski troškovi vezani za stjecanje i nastali za izdavanje vlasničkih vrijednosnica se oduzimaju od glavnice; transakcijski troškovi nastali za izdavanje duga kao dio poslovne kombinacije se oduzimaju od knjigovodstvenog iznosa duga i svi ostali transakcijski troškovi vezani za stjecanje knjiže se kao trošak.

(b) Promjene u vlasničkim udjelima u ovisnim društvima bez promjene kontrole

Grupa primjenjuje politiku prema kojoj transakcije s manjinskim dioničarima koji ne rezultiraju gubitkom kontrole tretira kao transakcije s većinskim vlasnicima Grupe. Kod otkupa dionica od manjinskih dioničara razlika između plaćenih iznosa i pripadajućeg udjela u neto imovini ovisnog društva iskazuje se u kapitalu. Dobici ili gubici vezani uz prodaju manjinskim udjelima također se iskazuju u kapitalu.

2.3 Strane valute

(a) Funkcionalna i izvještajna valuta

Stavke uključene u financijske izvještaje svake pojedine članice Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem članica Grupe posluje ("funkcionalna valuta"). Financijski izvještaji prikazani su u tisućama kuna, što predstavlja funkcionalnu valutu Društva i izvještajnu valutu Grupe.

(b) Transakcije i stanja u stranoj valuti

Transakcije u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se u funkcionalnu valutu tako da se iznosi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju po tečaju na dan transakcije. Dobici ili gubici od tečajnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija i preračuna monetarne imovine i obveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru „Financijskih prihoda/rashoda“.

Pozitivne i negativne tečajne razlike koje se odnose na posudbe i novac i novčane ekvivalente prikazuju se u računu dobiti i gubitka u okviru "Financijskih prihoda i rashoda". Sve ostale negativne i pozitivne tečajne razlike prikazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru „Financijskih prihoda/rashoda“.

(c) Članice Grupe

Rezultati poslovanja i financijsko stanje svih članica Grupe čija se funkcionalna valuta razlikuje od izvještajne valute preračunavaju se u izvještajnu valutu kako slijedi:

- (i) imovina i obveze za svaku bilancu preračunavaju se prema zaključnom tečaju na datum te bilance;
- (ii) prihodi i rashodi za svaki račun dobiti i gubitka preračunavaju se prema godišnjim prosječnim tečajevima; i
- (iii) sve nastale tečajne razlike priznaju se na zasebnoj poziciji unutar kapitala.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.4 Nekretnine, postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine

Materijalna imovina uključuje nekretnine, postrojenja i opremu iskazane po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti, ako je potrebno. Povijesni trošak uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

Ulaganja u nekretnine uključuju nekretnine koje se drže radi zarade putem iznajmljivanja ili povećanja njihove tržišne vrijednosti ili u obje svrhe. Ugrađena oprema smatra se sastavnim dijelom ulaganja u nekretnine. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su direktno povezani s nabavkom te imovine.

Zgrade koje su sastavni dio ulaganja u nekretnine vrednuju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Zemlja koja je sastavni dio ulaganja u nekretnine vrednuje se po trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će Grupa imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine, te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem su nastali. Trošak zamjene većih dijelova stavki nekretnina, postrojenja i opreme se kapitalizira, a knjigovodstvena vrijednost zamijenjenih dijelova se prestaje priznavati.

Zemljište, umjetnine i investicije u tijeku se ne amortiziraju. Amortizacija ostale imovine obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška te imovine na procijenjeni korisni vijek uporabe kako slijedi:

Zgrade (hoteli)*	10-17 godina
Postrojenja i oprema	4 godine
Hotelski i uredski namještaj	4-5 godina

*Prosječan preostali vijek trajanja je određen na temelju preostalog vijeka pojedinih komponenti građevine.

Amortizacija se obračunava za svako sredstvo sve do potpune amortizacije sredstva ili do rezidualne vrijednosti sredstva ako je značajna. Korisni vijek imovine se pregledava se na svaki datum izvještavanja i po potrebi se usklađuje. U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa.

2.4.1. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na zgrade koji se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po trošku umanjeno za akumuliranu amortizaciju i rezerviranje za umanjenje vrijednosti, ako je potrebno. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe, odnosno tijekom korisnog vijeka uporabe.

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Grupa od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete račun dobiti i gubitka kada nastanu.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5 Nematerijalna imovina

(a) Goodwill

Goodwill predstavlja razliku između fer vrijednosti troška stjecanja i fer vrijednosti udjela Grupe u neto prepoznatljivoj imovini stečene podružnice na dan stjecanja. Goodwill nastao stjecanjem ovisnih društava iskazan je u okviru nematerijalne imovine. Zasebno iskazan goodwill godišnje se provjerava zbog umanjenja vrijednosti te se iskazuje po trošku stjecanja umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti goodwilla se ne ukidaju. Dobici i gubici od prodaje poslovnog subjekta uključuju knjigovodstvenu vrijednost goodwilla koja se odnosi na prodani subjekt.

(b) Ostala nematerijalna imovina

Ostalu nematerijalnu imovinu čine ulaganja u tehničku dokumentaciju i vrijednost licenci za software, a iskazuje se po trošku nabave. Ovi troškovi amortiziraju se tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe u razdoblju od 5 godina. Imovina u pripremi se ne amortizira.

2.6 Ulaganja u podružnice - Društvo

Umanjenja vrijednosti ulaganja u podružnice

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u podružnice preispituje se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo postoje li pokazatelji umanjenja vrijednosti. Ako se utvrdi postojanje takvih pokazatelja, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Nadoknadivi iznos imovine ili jedinice koja generira novac je vrijednost imovine u upotrebi ili neto prodajna cijena, ovisno o tome koji je iznos viši. Vrijednost u upotrebi se procjenjuje diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinice koja generira novac veća od njezinog nadoknadivog iznosa. Jedinica koja generira novac je najmanja prepoznatljiva grupa imovine koja generira novčane tokove, a koji se mogu zasebno identificirati od onih za drugu imovinu i grupe imovine. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

2.7 Financijska imovina

2.7.1 Klasifikacija

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja te dane pozajmice koja su bila klasificirana kao zajmovi i potraživanja po MRS 39 sada se prema MSFI 9 klasificiraju po amortiziranom trošku.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kada je vrijednost potraživanja umanjena, Grupa umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja na njegovu nadoknadivu vrijednost, što predstavlja procijenjenu vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi instrumenta. Ravnomjerno ukidanje diskonta u budućim razdobljima, priznaje se kao prihod od kamata. Prihodi od kamata od kredita čija je naplata upitna, priznaju se koristeći metodu originalne efektivne kamatne stope.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7 Financijska imovina (nastavak)

2.7.2 Mjerenje i priznavanje

Sva kupljena i prodana financijska imovina priznaje se na datum transakcije, tj. na datum na koji se Grupa obvezala kupiti ili prodati sredstvo. Ulaganja se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za troškove transakcije za cjelokupnu financijsku imovinu koja nije iskazana po fer vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Dani zajmovi i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno su mjereni po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Kamate na vrijednosnice koje su izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao dio ostalih prihoda. Dividende na vlasničke vrijednosnice iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao dio ostalih prihoda kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

2.7.3 Umanjenje vrijednosti nederivativne financijske imovine

Politika primjenjiva od 1. siječnja 2018.

Financijski instrumenti

Grupa priznaje rezerviranja za očekivane kreditne gubitke na financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku.

Grupa priznaje rezerviranja za gubitke jednake očekivanom kreditnom gubitku u čitavom ekonomskom vijeku imovine. Pri prosuđivanju je li se kreditni rizik financijske imovine znatno povećao od inicijalnog priznavanja i prilikom procjene očekivanih kreditnih gubitaka, Grupa razmatra razumne i održive informacije koje su relevantne i dostupne bez iznimnih dodatnih troškova ili napora. To uključuje kvantitativne i kvalitativne informacije i analizu, temeljene na povijesnom iskustvu Grupe i informiranoj procjeni kreditne sposobnosti, uključujući informacije koje se odnose na budućnost. Grupa smatra da je kreditni rizik financijske imovine znatno porastao ako je proteklo više od 360 dana.

Grupa smatra da financijska imovina nije nadoknativa ako:

- Nije vjerojatno da će se obveze zajmoprimca naplatiti ukoliko Grupa sama ne iskoristi sredstva osiguranja (ako takvi postoje); ili

Očekivani kreditni gubici u ekonomskom vijeku financijske imovine predstavljaju zbroj svih mogućih očekivanih kreditnih gubitaka koje bi nastali u ekonomskom vijeku financijskog instrumenta.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka

Očekivani kreditni gubici su procjena ponderiranih vjerojatnosti kreditnih gubitaka. Kreditni gubici se mjere kao sadašnja vrijednost svih novčanih manjkova (tj. razlika između novčanih tijekova na koje Grupa ima pravo u skladu s ugovorom i novčanih tokova koje Grupa očekuje da će stvarno primiti).

Očekivani kreditni gubici se diskontiraju po efektivnoj kamatnoj stopi financijske imovine.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7 Financijska imovina (nastavak)

2.7.3 Umanjenje vrijednosti nederivativne financijske imovine

Politika primjenjiva od 1. siječnja 2018 (nastavak)

Kreditno ispravljena financijska imovina

Na svaki datum izvještavanja Grupa procjenjuje da li je provedeno umanjene vrijednosti financijske imovine koja se vrednuje po amortiziranom trošku i dužničkih vrijednosnih papira koji se vrednuju po fer vrijednosti ostale sveobuhvatne dobiti. Financijska imovina se vrijednosno umanjuje kada nastane jedan ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tijekove financijske imovine.

Dokaz da je potrebno vrijednosno umanjene financijske imovine uključuje sljedeće:

- značajne financijske poteškoće dužnika ili izdavatelja;
- kršenje ugovora kao što je propust ili značajno dospijeće;
- vjerojatnost da će dužnik ući u stečaj ili drugu financijsku poteškoću; ili

Prikaz ispravka vrijednosti očekivanog kreditnog gubitka

Rezerviranja za gubitke financijske imovine koja se mjere po amortiziranom trošku odbijaju se od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine.

Otpis

Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se u trenutku kada Grupa ne očekuje povrat financijske imovine u cijelosti ili nekog njezinog dijela. Na temelju povijesnog iskustva nadoknade financijske imovine od individualnih kupca, Grupa ima politiku umanjenja vrijednosti kada financijska imovina ima dospijeće duže od 360 dana. Za korporativne klijente, Grupa pojedinačno vrši procjenu s obzirom na vrijeme i iznos otpisa na temelju toga postoji li opravdano očekivanje naknade imovine. Grupa ne očekuje značajnije povrate umanjenih iznosa. Međutim, umanjenja financijska imovina bi mogla bi biti podvrgnuta dodatnim aktivnostima kako bi se udovoljilo politikama Društva vezanim za naplatu potraživanja od kupaca.

2.8 Zalihe

Zalihe hrane i pića i trgovačke robe iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak se određuje po metodi ponderiranih prosječnih cijena. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom tijeku poslovanja umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

2.9 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iznosi koji se odnose na prodane usluge obavljene u redovnom poslovanju. Ako se naplata očekuje unutar godine dana, potraživanje se prikazuje unutar kratkotrajne imovine, a ako ne, onda se potraživanje prikazuje unutar dugotrajne imovine. Potraživanja od kupaca početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope, umanjena za ispravak vrijednosti.

2.10 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od novca na računima u bankama i sličnim institucijama i gotovog novca u blagajnama, depozita kod banaka po viđenju i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.11 Najmovi

Najmovi u kojima Grupa ne snosi bitan udio rizika i koristi vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Plaćanja po osnovi operativnih najмова iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi u razdoblju trajanja najma. Imovina dana u poslovni zakup uključena je u stavku "Nekretnine, postrojenja i oprema" i „Ulaganje u nekretnine“. Imovina se amortizira po pravocrtnoj metodi kao i ostale nekretnine i oprema. Prihodi od zakupnine priznaju se tijekom razdoblja trajanja najma primjenom pravocrtne metode.

2.12 Temeljni kapital

Temeljni kapital sastoji se od redovnih dionica. Primici koji se iskazuju u glavnici pri izdavanju novih dionica iskazuju se umanjeno za pripadajuće troškove transakcije i porez na dobit.

2.13 Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima su iznosi koji se odnose na kupljenu robu i usluge u redovnom poslovanju. Ako se plaćanje očekuje unutar godine dana, obveza se prikazuje unutar kratkoročnih obveza, a ako ne, onda se obveza prikazuje unutar dugoročnih obveza. Obveze prema dobavljačima se početno priznaju po fer vrijednosti, a u budućim razdobljima se iskazuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

2.14 Posudbe

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja posudbe, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Naknade koje se plaćaju pri ugovaranju kredita priznaju se kao troškovi transakcije zajma do mjere u kojoj je vjerojatno da će dio zajma ili cjelokupan zajam biti povučen. U tom slučaju, naknada se odgađa do povlačenja. Ukoliko ne postoje dokazi da je vjerojatno da će dio zajma ili cjelokupan zajam biti povučen, naknada se kapitalizira kao plaćanje unaprijed za usluge likvidnosti te se amortizira tijekom razdoblja trajanja zajma na koji se odnosi. Posudbe se klasificiraju kao kratkoročne obveze, osim ako Grupa ima bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje obveze najmanje 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.15 Tekući i odgođeni porez na dobit

Trošak poreza za razdoblje sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza na dobit. Porez je priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti osim za veličine koje se prepoznaju direktno u dioničkoj glavnici. U tom slučaju porez je također priznat direktno u dioničkoj glavnici. Tekući porez na dobit obračunava se po stopi od 18% u skladu s hrvatskim zakonskim propisima. Uprava povremeno procjenjuje pojedine stavke u poreznim prijavama s obzirom na situacije u kojima su primjenjive porezne odredbe podložne tumačenju te razmatra formiranje rezerviranja, gdje je to prikladno, na temelju očekivanog iznosa koji treba platiti Poreznoj upravi.

Iznos odgođenog poreza priznaje se metodom bilančne obveze, na privremene razlike između porezne osnovice imovine i obveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti u financijskim izvještajima. Međutim, odgođeni porez se ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i koje u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak).

Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u razdoblju kada će imovina biti nadoknađena ili obveza podmirena, na temelju poreznih stopa koje su, i poreznih zakona koji su, na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine buduće oporezive dobiti za koju je vjerojatno da će biti raspoloživa za iskorištenje privremenih razlika.

2.16 Primanja zaposlenih

(a) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Grupa u ime svojih zaposlenika, koji su članovi obveznih mirovinskih fondova, obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Grupa nema dodatni mirovinski plan te stoga nema nikakvih drugih obveza u svezi s mirovinama zaposlenika osim jednokratne otpremnine za svakog zaposlenika prilikom njegovog odlaska u mirovinu. Nadalje, Grupa nema obvezu osiguravanja bilo kojih drugih primanja zaposlenika nakon njihova umirovljenja.

(b) Otpremnine

Obveze za otpremnine priznaju se kada Grupa prekine radni odnos zaposlenika prije normalnog datuma umirovljenja ili odlukom zaposlenika da dragovoljno prihvati prekid radnog odnosa u zamjenu za naknadu. Grupa priznaje obveze za otpremnine kada je dokazivo preuzelo obvezu da prekine radni odnos sa sadašnjim zaposlenicima, na osnovu detaljnog formalnog plana bez mogućnosti da od njega odustane ili osigurava otpremnine kao rezultat ponude da potakne dragovoljno raskidanje radnog odnosa. Otpremnine koje dopijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja, diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost.

(c) Kratkoročna primanja zaposlenih

Grupa priznaje rezerviranje za bonuse kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza. Nadalje, Grupa priznaje obvezu za akumulirane naknade za odsustvo s posla na temelju neiskorištenih dana godišnjeg odmora na dan izvještavanja, kao i za sate rada ostvarene temeljem preraspodjele radnog vremena, a koji nisu iskorišteni do dana izvještavanja.

(d) Dugoročna primanja zaposlenih

Grupa priznaje rezerviranje za jubilarne nagrade i otpremnine kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.17 Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Grupa ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Rezerviranja se ne priznaju za buduće gubitke iz poslovanja.

Tamo gdje postoje određene slične obveze, vjerojatnost da će za njihovo podmirenje biti potreban odljev sredstava određuje se razmatranjem kategorije obveza u cjelini. Rezerviranja se priznaje čak iako je vjerojatnost odljeva sredstava u odnosu na bilo koju stavku koja se nalazi u istoj kategoriji obveza mala.

Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza, koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu. Iznos rezerviranja povećava se u svakom razdoblju da se odrazi proteklo vrijeme. Ovo se povećanje prikazuje kao rashod od kamata.

2.18 Potpore

Državna potpora priznaje se kada postoji razumno uvjerenje da će Grupa ispuniti uvjete uz koju se daju potpore te razumno uvjerenje da će iste biti primljene. U skladu s tim Grupa ne priznaje potpore dok ne postoji dovoljno jamstvo da će Grupa zadovoljiti uvjete koji se za potporu traže te da će potpora biti primljena.

Državna potpora priznaje se u dobit ili gubitak na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem se priznaju troškovi za čije je pokriće potpora namijenjena. Potraživanja za državnu potporu za nadoknadu rashoda ili gubitaka koji su već nastali, ili u svrhu pružanja trenutne financijske potpore subjektu bez budućih povezanih troškova, priznaju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem je potraživanje nastalo. Potpore povezane s materijalnom imovinom koja se amortizira priznaju se u dobit ili gubitak u razdobljima i omjerima u kojima se priznaje trošak amortizacije te imovine. U izvještaju o financijskom položaju potpora se prikazuje kao odgođeni prihod koji se priznaje u dobit ili gubitak tijekom vijeka upotrebe imovine.

2.19 Priznavanje prihoda

Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane usluge u hotelima i apartmanima, kampovima i ugostiteljskim objektima Grupe. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za provizije agencijama i porez na dodanu vrijednost. Grupa priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, kada će Grupa imati buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za sve djelatnosti Grupe koje su opisane u nastavku.

(a) Prihodi od usluga

Grupa prodaje usluge hotelskog smještaja i turističke usluge. Navedene usluge pružaju se temeljem sklopljenih ugovora s fiksnom cijenom. Prihodi od izvršenih hotelsko-turističkih usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene („over the time“).

(b) Hrana i piće

Društvo nudi svojim gostima hranu i piće u hotelskim sobama kao i u hotelskim restoranima. Prihodi su priznati u trenutku kada su usluge obavljene („point in time“).

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.20 Zarada po dionici

Zarada po dionici se obračunava dijeljenjem dobiti ili gubitka koji pripada dioničarima Društva s prosječnim ponderiranim brojem redovnih dionica u izdanju tijekom godine.

2.21 Porez na dodanu vrijednost

Porez na dodanu vrijednost se priznaje i iskazuje u bilanci na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

2.22 Izvještavanje o poslovnim segmentima

Poslovni segmenti prikazuju se u skladu s internim izvještajima koji se dostavljaju donositelju glavnih poslovnih odluka. Donositelj glavnih poslovnih odluka je osoba ili grupa koja alocira resurse poslovnim segmentima i ocjenjuje poslovanje segmenata određenog društva. Donositelj glavnih poslovnih odluka je Uprava Grupe kojoj je povjereno upravljanje hotelsko-turističkim objektima i sadržajima.

2.23 Izdani standardi još nisu na snazi

MSFI 16 Najmovi

Grupa je usvojila MSFI 16 Najmovi od 1. siječnja 2019. godine. MSFI 16 uvodi jedinstveni računovodstveni model za najmodavca na osnovi bilance. Najmodavac priznaje pravo korištenja imovine predstavljajući to pravo kroz korištenje osnovne imovine te kroz obvezu, koja predstavlja obvezu plaćanja najma. Postoje izuzeća priznavanja za kratkoročne najmove i najmove niskih vrijednosti. Računovodstvo najmova i dalje je slično postojećem standardu - tj. najmodavci i dalje razvrstavaju najmove kao financijske ili operativne najmove.

MSFI 16 zamjenjuje postojeće smjernice za najmove, uključujući MRS 17 Najmovi, IFRIC 4 Određivanje da li neki aranžman sadrži najam, SIC-15 Operativni najmovi - poticaji i SIC-27 Procjena sadržaja transakcija koji uključuju pravni oblik najma.

i. Najmovi kojima je Društvo najmoprimac

Grupa je priznala novu imovinu i obveze za operativne najmove pomorskog dobra i auta. Priroda troškova povezanih s tim najmovima sada Društvo priznaje kao trošak amortizacije za imovinu koja se koristi za predmetne namjene i rashod od kamata po obvezama najma.

Ranije je Društvo priznavalo rashode operativnog najma linearnom metodom tijekom trajanja najma i priznavala imovinu i obveze samo u onoj mjeri u kojoj je bilo razlika između stvarnih plaćanja najma i priznatog troška.

Na temelju trenutno dostupnih informacija, Društvo procjenjuje da će priznati dodatne obveze po operativnim najmovima u iznosu 1.175 tisuća na dan 1. siječnja 2019. godine. Društvo ne očekuje da će usvajanje MSFI 16 utjecati na njihovu sposobnost da udovolji financijskim uvjetima ugovora o zajmu.

ii. Najmovi u kojima je Grupa najmodavac

Ne očekuje se značajan utjecaj na ostale najmove u kojima je Grupa najmodavac.

iii. Tranzicija

Grupa primjenjuje MSFI 16 od 1. siječnja 2019., koristeći modificirani retrospektivni pristup. Zbog toga će kumulativni učinak usvajanja MSFI 16 biti priznat kao prilagodba početnom saldu zadržane dobiti na dan 1. siječnja 2019. godine, bez ponovnog ispravljanja usporednih informacija.

**BILJEŠKE UZ FINANIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.23 Izdani standardi još nisu na snazi (nastavak)

MSFI 16 Najmovi (nastavak)

iii. Tranzicija (nastavak)

Grupa je primijenila praktičnu svrhu definicije najma o tranziciji. To znači da se MSFI 16 primjenjuje na sve ugovore sklopljene prije 1. siječnja 2019. i identificirane kao najmovi u skladu s MRS 17 i IFRIC-om 4.

Ostali standardi

Očekuje se da navedeni izmijenjeni standardi i tumačenja neće imati značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje Grupe:

- IFRIC 23 Nesigurnost u vezi s poreznim tretmanima
- Značajke prijevremene otplate s negativnom naknadom (izmjene i dopune MSFI 9).
- Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim ulaganjima (Izmjene i dopune MRS-a 28).
- Plan izmjene, ograničenja ili nagodbe (Izmjene i dopune MRS-a 19).
- Godišnja poboljšanja standarda za MSFI 2015-2017 Ciklus - razni standardi.
- Izmjene i dopune referenci za konceptualni okvir u standardima MSFI-a.
- MSFI 17 Ugovori o osiguranju.

BILJEŠKA 3 - UPRAVLJANJE FINANIJSKIM RIZIKOM

3.1 Čimbenici financijskog rizika

U svojem svakodnevnom djelovanju i aktivnostima koje poduzima, Grupa izložena je brojnim financijskim rizicima, a osobito: tržišnom riziku (uključuje valutni rizik, kamatni rizik novčanog toka i fer vrijednosti i cjenovni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Društvo nema formalni program upravljanja rizicima, nego cjelokupno upravljanje rizicima obavlja Uprava Grupe.

Računovodstvene politike za financijske instrumente se primjenjuju kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2018. Grupa	31. prosinca 2017. Grupa	31. prosinca 2018. Društvo	31. prosinca 2017. Društvo
Imovina na datum bilance po amortiziranom trošku				
<i>Zajmovi i potraživanja</i>				
Kupci i ostala potraživanja	7.899	5.843	73	1
Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	33.000	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	9.920	52.762	493	13.975
	<u>50.819</u>	<u>58.605</u>	<u>566</u>	<u>13.976</u>
Ostala dugotrajna imovina	143	143	-	-
	<u>50.962</u>	<u>58.748</u>	<u>566</u>	<u>13.976</u>
Obveze na datum bilance - po amort. trošku				
Dobavljači i ostale obveze	12.088	17.982	82	29
Posudbe	172.151	157.257	5.000	-
	<u>184.239</u>	<u>175.239</u>	<u>5.082</u>	<u>29</u>

**BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 3 - UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM
3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)
(a) Tržišni rizik
(i) Valutni rizik

Grupa djeluje na međunarodnoj razini i izložena je valutnom riziku koji proizlazi iz raznih promjena tečajeva stranih valuta vezanih uglavnom uz euro (EUR). Valutni rizik nastaje iz budućih komercijalnih transakcija, te priznate imovine i obveza.

Većina prihoda od prodaje u inozemstvu i dugoročnog duga iskazana je eurima. Stoga kretanja u tečajevima između eura i kune mogu imati utjecaja na buduće poslovne rezultate i novčane tokove.

Grupa (u tisućama kuna)	31. prosinca 2018.			31. prosinca 2017.		
	EUR	Kune	Ukupno	EUR	Kune	Ukupno
Financijska imovina						
Kupci i ostala potraživanja	4.471	3.428	7.899	4.961	882	5.843
Novac i novčani ekvivalenti	7.882	2.038	9.920	37.956	14.806	52.762
Ostala imovina	-	143	143	-	143	143
Financijske obveze						
Dobavljači i ostale obveze	5.767	6.321	12.088	10.618	7.364	17.982
Posudbe	134.651	37.500	172.151	157.257	-	157.257
Neto izloženost	(128.065)	(38.212)	(166.277)	(124.958)	8.467	(116.491)
Društvo (u tisućama kuna)						
Financijska imovina						
Kupci i ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-
Dani zajmovi povezanim društvima	-	5.000	5.000	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	-	493	493	282	13.693	13.975
Financijske obveze						
Dobavljači i ostale obveze	-	57	57	-	29	29
Uzeti zajmovi od povezanih društava	-	5.000	5.000	-	-	-
Neto izloženost	-	436	436	282	13.664	13.946

Na dan 31. prosinca 2018. godine, kada bi euro oslabio/ojačao za 1% (2017.: 1%) u odnosu na kunu, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, neto dobit Grupe za godinu bila bi 1.281 tisuća kuna viša/niša (2017.: 1.250 tisuća kuna viša/niša), uglavnom kao rezultat pozitivnih/negativnih tečajnih razlika nastalih preračunom posudbi i novčanih deviznih sredstava izraženih u eurima. Tečaj eura na 31. prosinca 2018. bio je 7,417575 kuna (2017.: 7,513648).

(ii) Rizik kamatne stope

Kratkoročni novčani depoziti Grupe ostvaruju prihod od kamata, ugovoreni su po promjenjivim stopama te izlažu Grupi riziku promjena kamatnih stopa. Ovaj rizik nije značajan obzirom na niske kamatne stope. Kamatna stopa za oročene depozite za Gruppu iznosi 0,03%-0,85%. (2017.: 0,2%-0,75%). Kamatna stopa za oročene depozite za Društvo iznosi 0,60%-0,85%. (2017.: 0,50%-0,75%).

**BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 3 - UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM

3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(a) Tržišni rizik (nastavak)

(ii) Rizik kamatne stope (nastavak)

Kamatni rizik Grupe proizlazi iz dugoročnih posudbi. Posudbe odobrene po promjenjivim stopama izlažu Grupu riziku kamatne stope novčanog toka. Na dan 31. prosinca 2018. godine posudbe koje su ugovorene po promjenjivim kamatnim stopama iznose 134.651 tisuću kuna (2017.: 157.257 tisuća kuna). Kamatne stope na posudbe od banaka iznose tromjesečni EURIBOR plus 1,50 do 2,15%.

Na dan 31. prosinca 2018. godine, kada bi kamatne stope na kredite s promjenjivim kamatnim stopama bile 0,5 % niže/više (2017.: 0,5 % niže/više), a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, neto dobit Grupe za godinu bila bi 673 tisuće kuna viša/niža (2017.: 745 tisuća kuna).

(iii) Cjenovni rizik

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa ne posjeduje vlasničke vrijednosnice i nije izložena cjenovnom riziku. Grupa nije značajno izložena riziku promjena cijena tržišnih roba.

(b) Kreditni rizik

Maksimalna izloženost Grupe kreditnom riziku na datum izvještavanja:

<i>na dan 31. prosinca 2018. (u tisućama kuna)</i>	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	Do godinu dana	1-2 godine	2-5 godina	Preko 5 godina
<i>Imovina koja ne nosi kamatu</i>						
Ostala potraživanja	3.033	3.033	3.033	-	-	-
Potraživanja od kupaca	4.866	4.866	4.866	-	-	-
	7.899	7.899	7.899	-	-	-
<i>Kamatonosna imovina</i>						
Dani zajmovi i depoziti	33.000	33.375	33.375	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	9.920	9.920	9.920	-	-	-
	42.920	43.295	43.295	-	-	-
	50.819	51.194	51.194	-	-	-
<i>na dan 31. prosinca 2017. (u tisućama kuna)</i>	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	Do godinu dana	1-2 godine	2-5 godina	Preko 5 godina
<i>Imovina koja ne nosi kamatu</i>						
Ostala potraživanja	1.477	1.477	1.477	-	-	-
Potraživanja od kupaca	4.366	4.366	4.366	-	-	-
	5.843	5.843	5.843	-	-	-
<i>Kamatonosna imovina</i>						
Dani zajmovi i depoziti	-	-	-	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	52.762	52.762	52.762	-	-	-
	52.762	52.762	52.762	-	-	-
	58.605	58.605	58.605	-	-	-

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 3 - UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Kreditna kvaliteta izloženosti Grupe i Društva je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Grupa			Društvo		
	Potraživanja od kupaca	Novac i novčani ekvivalenti	Ukupno	Potraživanja od kupaca	Novac i novčani ekvivalenti	Ukupno
2018.						
Nedospjela i neispravljena	154	9.920	10.074	-	-	-
Dospjela, ali neispravljena	4.712	-	4.712	-	-	-
Dospjela i ispravljena	1.663	-	1.663	-	-	-
Ispravak vrijednosti	(1.663)	-	(1.663)	-	-	-
	<u>4.866</u>	<u>9.920</u>	<u>14.786</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Nedospjela i neispravljena	553	52.762	53.315	-	13.975	13.975
Dospjela, ali neispravljena	3.813	-	3.813	-	-	-
Dospjela i ispravljena	990	-	990	-	-	-
Ispravak vrijednosti	(990)	-	(990)	-	-	-
	<u>4.366</u>	<u>52.762</u>	<u>57.128</u>	<u>-</u>	<u>13.975</u>	<u>13.975</u>

Grupa deponira novac kod banaka koje prema ocjeni Standard & Poor's imaju sljedeću kreditnu ocjenu:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca
	2018.	2017.	2018.	2017.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Novac u banci				
BBB+	9.826	52.255	493	13.683
BBB-	94	215	-	-
Ostalo ili bez rejtinga	-	292	-	292
	<u>9.920</u>	<u>52.762</u>	<u>493</u>	<u>13.975</u>

Grupa primjenjuje politike koje ograničavaju visinu izloženosti kreditnom riziku prema bilo kojoj financijskoj ustanovi.

Prodajne politike Grupa osiguravaju da se prodaja obavlja kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu povijest odnosno prodajna politika Grupa osigurava da se prodaja većim dijelom obavlja kupcima uz plaćanje unaprijed, u gotovini ili putem značajnijih kreditnih kartica (individualni kupci, odnosno fizičke osobe).

Uprava prati naplativost potraživanja putem tjednih izvještaja o pojedinačnim stanjima potraživanja. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca provodi se kada postoje objektivni dokazi da Grupa neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima. Vrijednost svih potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja smanjena je do vrijednosti iznosa koji se može vratiti.

Potraživanja od kupaca za koji postoji ispravak vrijednosti su utužena. Ishod postupka vezanog za utužena potraživanja ne može se sa sigurnošću predvidjeti, niti se može predvidjeti u kojoj mjeri će ista biti naplaćena.

**BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 3 - UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)
3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Potraživanja koja su na dan izvještavanja dospjela, ali neispravljena imaju sljedeća dospjeća:

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
(u tisućama kuna)	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Do jednog mjeseca	384	331	-	-
Jedan do dva mjeseca	204	179	-	-
Dva do tri mjeseca	808	777	-	-
Više od tri mjeseca	2.608	2.526	-	-
	4.004	3.813	-	-

(c) Rizik likvidnosti

Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca, osiguravanje raspoloživosti financijskih sredstava adekvatnim iznosom ugovorenih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih obveza. Cilj Grupe je održavanje fleksibilnosti financiranja na način da ugovorene kreditne linije budu dostupne. Uprava dnevno prati razinu dostupnih izvora novčanih sredstava putem izvještaja o stanju novčanih sredstava i obveza.

Tablice u nastavku prikazuje financijske obveze Grupe na datum bilance prema ugovorenim dospjećima. Iznosi iskazani u tablici predstavljaju ugovorne ne diskontirane novčane tokove.

na dan 31. prosinca 2018. (u tisućama kuna)	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	Do godinu dana	1-2 godine	2-5 godina	Preko 5 godina
Obveze koje ne nose kamatu						
Ostale obveze	3.665	3.665	3.665	-	-	-
Obveze prema dobavljačima	8.423	8.423	8.423	-	-	-
	12.088	12.088	12.088	-	-	-
Kamatonosne obveze						
Posudbe	172.151	179.384	61.346	23.007	66.711	28.320
	172.151	179.384	61.346	23.007	66.711	28.320
	184.239	191.472	73.434	23.007	66.711	28.320
na dan 31. prosinca 2017. (u tisućama kuna)						
	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	Do godinu dana	1-2 godine	2-5 godina	Preko 5 godina
Obveze koje ne nose kamatu						
Ostale obveze	11.219	11.219	11.219	-	-	-
Obveze prema dobavljačima	6.763	6.763	6.763	-	-	-
	17.982	17.982	17.982	-	-	-
Kamatonosne obveze						
Posudbe	157.257	168.108	25.030	23.672	68.681	50.725
	157.257	168.108	25.030	23.672	68.681	50.725
	175.239	186.090	43.012	23.672	68.681	50.725

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 3 - UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.2 Upravljanje kapitalom

Ciljevi Grupe i Društva prilikom upravljanja kapitalom su očuvanje sposobnosti Grupe i Društva da nastave poslovanje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti kako bi se omogućio povrat ulaganja vlasniku te da se održi optimalna struktura kapitala kako bi se umanjio trošak kapitala. Društvo se brine da održi visinu kapitala koja ne smije biti manja od 200 tisuća kuna za dionička društva sukladno Zakonu o trgovačkim društvima.

3.3 Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji bi se imovina mogla razmijeniti ili s kojim bi se obveza mogla podmiriti između upućenih i zainteresiranih strana koje djeluju u svom najboljem interesu.

Knjigovodstvena vrijednost kratkoročnih potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja te obveza prema dobavljačima približna je njihovoj fer vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost posudbi približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti zbog tržišnih kamatnih stopa na posudbe.

BILJEŠKA 4 - KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Procjene se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na iskustvu i drugim čimbenicima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se smatra da su prihvatljiva pod postojećim okolnostima. Grupa izrađuje procjene i stvara pretpostavke vezane za budućnost. Proizašle računovodstvene procjene su, po definiciji, u rijetkim slučajevima izjednačene sa stvarnim rezultatima. U nastavku se navode procjene i pretpostavke koje bi mogle uzrokovati značajan rizik usklađivanja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini.

(a) Procjena korisnog vijeka uporabe nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo korištenjem nekog sredstva troši ekonomske koristi sadržane u tom sredstvu, a koje se intenzivnije smanjuju uslijed ekonomskog i tehnološkog starenja. Stoga je prilikom utvrđivanja korisnog vijeka uporabe sredstva, pored razmatranja očekivane upotrebe temeljem fizičkog korištenja, potrebno uvažiti promjene potražnje na turističkom tržištu koje će potencirati bržu ekonomsku zastarjelost kao i brži intenzitet razvoja novih tehnologija. S te osnove suvremeno poslovanje u hotelskoj industriji nameće potrebu za sve učestalijim ulaganjima što predstavlja argumentaciju činjenici da se korisni vijek uporabe sredstva smanjuje.

Korisni vijek uporabe nekretnina, postrojenja i opreme periodično se preispituje kako bi se utvrdilo da li postoje okolnosti za izmjenu procjene u odnosu na prethodno utvrđenu. Analiza obavljena u prethodnim razdobljima utvrdila je da postojeće stope amortizacije ne odražavaju procijenjeni korisni vijek upotrebe imovine. Uzimajući u obzir dosadašnju iskorištenost kapaciteta, procjenu korištenja imovine u narednim periodima, a prema iskustvu sa sličnim hotelima i tržišnoj praksi, promijenjen je preostali korisni vijek postojećih nekretnina po elementima građevine na ponderirani prosjek od 13 godina.

Grupa korisni vijek uporabe nekretnina redovno procjenjuje za nove nekretnine i značajne rekonstrukcije. Uzimajući u obzir dosadašnju iskorištenost kapaciteta, procjenu korištenja imovine u narednim periodima, a prema iskustvu sa sličnim hotelima i tržišnoj praksi, korisni vijek po elementima građevine za obnovljene hotele je procijenjena na vijek uporabe od 17 godina.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 4 - KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE (nastavak)
(b) Vlasništvo nad zemljištem

Problematika u svezi postupaka oko vlasništva nad zemljištem uobičajena je za turističke kompanije u Republici Hrvatskoj. Njihovo razrješenje se očekuje temeljem Zakona o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije (dalje u tekstu: ZTZ) koji je stupio na snagu 1. kolovoza 2010. godine i koji je propisao obvezu trgovačkih društava da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu toga Zakona (do 1. veljače 2011. godine) podnesu odgovarajuće zahtjeve vezano za zemljišta. Uredbe kojima se detaljnije uređuju pitanja načina postupanja po ZTZ-u objavljene su 28. siječnja 2011. godine. Dana 31. siječnja 2011. godine Društvo je nadležnim tijelima podnijelo odgovarajuće zahtjeve u svezi s nekretninama na koje se primjenjuje navedeni zakon. Do datuma ovog izvještaja godine doneseno je devet presuda, od kojih je osam pravomoćnih u korist Grupe.

Ne očekuje se da će ishod tih postupaka imati značajan utjecaj na financijske izvještaje ili rezultat Grupe.

BILJEŠKA 5 – INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Temeljem upravljačkog pristupa MSFI-a 8, poslovni segmenti iskazuju se u skladu s internim izvještavanjem prema Upravi Grupe čija funkcija je donošenje glavnih poslovnih odluka te su odgovorni za alokaciju resursa na izvještajne segmente i ocjenu njihovih rezultata.

Grupa prati svoje poslovanje po vrstama usluga koje pruža i to u dva glavna poslovna segmenta: Hrvatska i Slovenija.

Informacije o pojedinim poslovnim segmentima za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. godine su kako slijedi:

2018.
(u tisućama kuna)

	<u>Hrvatska</u>	<u>Slovenija</u>	<u>Ukupno</u>
Ukupni prihodi od prodaje	108.432	72.563	180.995
Inter-segmentalni prihodi	(726)		(726)
Prihodi od prodaje vanjskih kupaca	107.706	72.563	180.269
Bruto operativna dobit ("GOP")	56.191	26.570	82.761
Amortizacija	28.643	16.134	44.777
Porez na dobit	4.318	1.740	6.058
Ukupno imovina	211.766	229.766	441.532
Ukupno obveze	150.522	45.489	196.011

2017.
(u tisućama kuna)

	<u>Hrvatska</u>	<u>Slovenija</u>	<u>Ukupno</u>
Ukupni prihodi od prodaje	96.158	71.101	167.259
Inter-segmentalni prihodi	(114)	-	(114)
Prihodi od prodaje vanjskih kupaca	96.044	71.101	167.145
Bruto operativna dobit ("GOP")	52.050	25.595	77.645
Amortizacija	29.324	15.644	44.968
Porez na dobit	3.104	695	3.799
Ukupno imovina	186.424	222.456	408.880
Ukupno obveze	152.923	34.611	187.534

**BILJEŠKE UZ FINANIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 5 – INFORMACIJE O SEGMENTIMA (continued)
Usklada imovine i obveza po segmentima:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2018.		31. prosinca 2017.	
	<u>Imovina</u>	<u>Obveze</u>	<u>Imovina</u>	<u>Obveze</u>
Imovina/obveze po segmentima	441.532	196.011	408.880	187.534
Nealocirano:	10.706	15.362	53.552	35.792
- novac i novčani ekvivalenti	9.920	-	52.762	-
- potraživanje za porez na dobit	-	-	1	-
- odgođena porezna imovina	786	-	789	-
- obveza za porez na dobit	-	3.011	-	1.745
- odgođena porezna obveza	-	11.219	-	12.235
- rezerviranja	-	1.132	-	21.812
Ukupno	452.238	211.373	462.432	223.326

BILJEŠKA 6 - PRIHODI

Nije bilo efekata primjenjivanja MSFI 15 na prihode od ugovora sa kupcima kako je opisano u Bilješki 2.1.1.

Izvori prihoda

Društvo generira prihode primarno iz usluga smještaja, prodaje hrane i pića i pružanja pomoćnih hotelskih usluga svojim gostima.

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihodi iz hotelske djelatnosti		
Individualni gosti	43.657	45.041
Grupe	21.778	16.922
Alotmani	95.688	84.429
Kongresi	2.421	1.982
	<u>163.544</u>	<u>148.374</u>
Prihodi iz ostalih djelatnosti		
Vanpansionska potrošnja - hrana i piće	6.375	6.921
Prihodi od usluga gostima	3.612	3.614
Ostali prihodi	6.738	8.236
	<u>16.725</u>	<u>18.771</u>
Ukupno prihodi od prodaje	<u>180.269</u>	<u>167.145</u>

Prihodi od prodaje Grupe mogu se također razlikovati prema geografskoj pripadnosti kupaca.

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihod od prodaje u zemlji	17.452	26.370
Prihod od prodaje u inozemstvu	162.817	140.775
	<u>180.269</u>	<u>167.145</u>

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 6 – PRIHODI (nastavak)

Prihodi od prodaje u inozemstvu	2018.	%	2017.	%
Njemačka	12.975	8	12.670	9
Austrija	21.142	13	15.485	11
Italija	15.068	9	14.078	10
Velika Britanija	36.385	22	33.786	24
Rusija	1.925	1	2.816	2
Francuska	21.701	13	23.932	17
Ostale članice EU*	30.156	19	23.932	17
Ostalo*	23.464	13	14.078	10
	162.817	100	140.775	100

*Niti jedan od kupaca nema veće učešće od 10% u prihodima od prodaje.

Obveza na činidbu i politike priznavanja prihoda

Prihod se mjeri na temelju naknade određene ugovorom s kupcem. Grupa priznaje prihod kada je kontrola nad proizvodima ili uslugama prenesena na kupca. Detalji o priznavanju prihoda su prikazani u Bilješki 2.

BILJEŠKA 7 – MATERIJALNI TROŠKOVI

(u tisućama kuna)	2018.	2017.	2018.	2017.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Hrana, piće i ostali potrošni materijal	22.441	20.185	-	-
Utrošena energija i voda	8.843	8.815	-	-
	31.284	29.000	-	-
Troškovi održavanja	1.967	896	1	1
Reklamni troškovi	880	1.227	-	-
Usluge praonice	4.187	3.535	-	-
Troškovi komunalnih usluga	2.481	2.549	-	-
Troškovi zakupnine	470	106	3	3
Ostali materijalni troškovi	3.042	2.857	439	233
	13.027	11.170	443	237
	44.311	40.170	443	237

**BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 8 – TROŠKOVI OSOBLJA

<i>(u tisućama kuna)</i>	2018.	2017.	2018.	2017.
	Grupa	Prepravljeno Grupa	Društvo	Prepravljeno Društvo
Neto plaće	30.521	27.033	7.130	4.660
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	10.109	8.968	2.402	2.781
Doprinosi na plaće	5.135	4.752	-	-
	45.765	40.753	9.532	7.441
Prosječan broj zaposlenih	325	260	-	-

Troškovi osoblja Grupe i Društva uključuju bonus Upravi u iznosu od 9.693 tisuće kuna (2017. : 7.857 tisuća kuna), te Društvu 9.532 tisuće kuna (2017.:7.441 tisuća kuna, bilješka 2.1.2).

BILJEŠKA 9 – OSTALI POSLOVNI RASHODI

<i>(u tisućama kuna)</i>	2018.	2017.	2018.	2017.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Bankarske usluge i članarine	534	744	111	8
Komunalne i slične naknade	2.632	2.588	1	1
Ostali troškovi zaposlenih /i/	5.973	4.850	-	-
Premije osiguranja	846	871	-	-
Profesionalne usluge	2.158	2.334	64	2
Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	151	347	-	-
Agencijska provizija	5.217	5.145	-	-
Ostali rashodi	4.266	4.178	-	-
Ostalo	834	886	-	-
	22.611	21.943	176	11

/i/ Ostale troškove zaposlenika čine otpremnine, naknade i troškovi prijevoza, naknade za rad po ugovorima, jubilarne nagrade i slično.

Ostali rashodi najvećim se dijelom odnose na trošak studenata, prefakturirane troškove, reprezentaciju i slično.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 10 – FINANCIJSKI PRIHODI / (RASHODI)-NETO

<i>(u tisućama kuna)</i>	2018. Grupa	2017. Prepravljeno Grupa	2018. Društvo	2017. Prepravljeno Društvo
Financijski prihodi				
Prihodi od kamata	463	122	91	339
Prihodi od dividendi	-	-	40.338	-
Pozitivne tečajne razlike	1.812	1.329	-	-
	<u>2.275</u>	<u>1.451</u>	<u>40.429</u>	<u>339</u>
Financijski rashodi				
Rashodi od kamata	3.557	6.492	72	1.206
Negativne tečajne razlike	353	506	-	-
	<u>3.910</u>	<u>6.998</u>	<u>72</u>	<u>1.206</u>
Neto financijski (rashodi)/prihodi	<u>(1.635)</u>	<u>(5.547)</u>	<u>40.357</u>	<u>(867)</u>

Rashodi kamata za 2017. godinu za Grupu i Društvo uključuju troškove ukidanja diskonta za rezervacije za bonuse Uprave u iznosu od 1.206 tisuća kuna (bilješka 2.1.2).

BILJEŠKA 11 – POREZ NA DOBIT

<i>(u tisućama kuna)</i>	2018. Grupa	2017. Grupa	2018. Društvo	2017. Društvo
Tekući porezni trošak	(7.071)	(4.646)	-	(11)
Odgodeni porezni prihod				
Učinak ukidanja privremenih razlika	1.013	847	-	-
Trošak poreza na dobit	<u>(6.058)</u>	<u>(3.799)</u>	<u>-</u>	<u>(11)</u>

Kretanje odgođene porezne imovine i obveza prikazano je u nastavku:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Imovina		Obveze		Neto	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	(11.219)	(12.235)	(11.219)	(12.235)
Ostalo	786	789	-	-	786	789
	<u>786</u>	<u>789</u>	<u>(11.219)</u>	<u>(12.235)</u>	<u>(10.433)</u>	<u>(11.446)</u>

Ostalo se odnosi na privremene razlike ispravka vrijednosti ulaganja u vrijednosne papire i ostalu imovinu.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 11 – POREZ NA DOBIT (nastavak)

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2017.	Priznato u dobiti ili gubitku	31. prosinca 2018.
Nekretnine, postrojenja i oprema	(12.235)	1.016	(11.219)
Ostalo	789	(3)	786
Ukupno	<u>(11.446)</u>	<u>1.013</u>	<u>(10.433)</u>

Porez na dobit Grupe i Društva prije oporezivanja razlikuje se od teoretskog iznosa koji bi se izračunao po poreznoj stopi od 18%. Usklađenje poreznog troška Grupe i Društva prema izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti i oporezivanju zakonskom stopom prikazano je u sljedećoj tablici:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2018. Grupa	2017. Prepravljeno* Grupa	2018. Društvo	2017. Prepravljeno* Društvo
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	22.907	16.640	30.206	(8.555)
Porez na dobit po stopi od 18%	4.123	2.995	5.437	(1.027)
Porezno nepriznati rashodi	83	51	-	-
Neoporezivi prihodi	-	(119)	(7.261)	-
Iskorišteni porezni gubici prethodno nepriznati	(12)	(743)	-	-
Prepravljanje prethodnih razdoblja (Bilješka 2.1.2)	(3.727)	1.557	(3.727)	1.038
Porezni gubici koji nisu priznati kao odgođena porezna	5.551	-	5.551	-
Porezne olakšice	(29)	-	-	-
Učinak različitih poreznih stopa	69	58	-	-
Porez na dobit	<u>6.058</u>	<u>3.799</u>	<u>-</u>	<u>11</u>
<i>Efektivna porezna stopa</i>	26,4%	22,8%	0,0%	n/p

Na 31. prosinca 2018. Grupa i Društvo imaju nepriznate porezne gubitke u iznosu od 5.551 tisuće kuna koji se mogu prenositi do 2023. godine (2017: nula) te nisu priznati kao odgođena porezna imovina jer nije vjerojatno da će biti iskorišteni.

U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije Grupe u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

BILJEŠKA 12 – ZARADA/(GUBITAK) PO DIONICI (osnovna i razrijeđena)
Osnovna

Osnovna zarada/gubitak po dionici izračunava se na način da se dobit koja pripada dioničarima Društva podijeli s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica koje su izdane tijekom godine, isključujući redovne dionice koje je Društvo kupilo i koje drži kao vlastite dionice. Temeljni kapital Društva je na dan 31. prosinca 2018. činilo je 302.641 dionica (31. prosinca 2017: 302.641).

Razrijeđena

Razrijeđena zarada/(gubitak) po dionici je ista kao i osnovna jer Grupa nije imala konvertibilnih instrumenata niti opcija u dionicama.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 12 – ZARADA/(GUBITAK) PO DIONICI

	2018. Grupa	2017. Prepravljeno Grupa
Dobit za godinu (u tisućama kuna)	16.734	12.749
Ponderirani prosječni broj dionica (osnovna i razrijeđena)	302.641	302.641
Zarada po dionici (osnovna i razrijeđena) (u kunama)	55,29	42,13

BILJEŠKA 13 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I ULAGANJA U NEKRETNINE

(u tisućama kuna)

	Zemljište	Zgrade	Oprema i namještaj	Investicije u tijeku	Ulaganja u nekretnine	Umjetnine	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2016.							
Nabavna vrijednost	99.562	752.381	104.673	26.200	18.471	83	1.001.370
Akumulirana amortizacija	-	(536.620)	(89.898)	-	(12.792)	-	(639.310)
Neto knjigovodstvena vrijednost	99.562	215.761	14.775	26.200	5.679	83	362.060
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.							
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	99.562	215.761	14.775	26.200	5.679	83	362.060
Povećanja	-	23	17.101	60.468	-	-	77.592
Otuđenja i otpisi	-	(2)	(367)	-	-	-	(369)
Transfer	-	60.834	18.103	(78.937)	-	-	-
Amortizacija	-	(32.832)	(11.480)	-	(313)	-	(44.625)
Tečajna razlika	-	485	100	(257)	(8)	-	320
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	99.562	244.269	38.232	7.474	5.358	83	394.978
Stanje na dan 31. prosinca 2017.							
Nabavna vrijednost	99.562	737.626	38.232	7.474	18.463	83	901.440
Akumulirana amortizacija	-	(493.357)	-	-	(13.105)	-	(506.462)
Neto knjigovodstvena vrijednost	99.562	244.269	38.232	7.474	5.358	83	394.978
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.							
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	99.562	244.269	38.232	7.474	5.358	83	394.978
Povećanja	-	3.417	3.142	41.167	-	-	47.726
Otuđenja i otpisi	-	(6)	(142)	-	-	-	(148)
Transfer	-	21.477	19.843	(41.320)	-	-	-
Amortizacija	-	(27.659)	(16.743)	-	(313)	-	(44.715)
Tečajna razlika	(423)	(4.364)	(249)	(1.149)	(153)	(1)	(6.339)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	99.139	237.134	44.083	6.172	4.892	82	391.502
Stanje na dan 31. prosinca 2018.							
Nabavna vrijednost	99.139	769.183	131.707	6.172	17.945	82	1.024.228
Akumulirana amortizacija	-	(532.049)	(87.624)	-	(13.053)	-	(632.726)
Neto knjigovodstvena vrijednost	99.139	237.134	44.083	6.172	4.892	82	391.502

Na dan 31. prosinca 2018. godine zemljište i zgrade u iznosu od 118.819 tisuća kuna (2017.: 107.918 tisuća kuna) založeni su kao jamstvo za osiguranje povrata pozajmljenih sredstava (bilješka 19).

Površina zemljišta koja je uključena u knjige Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine pokriva 188.837 m² (2017.: 188.837 m²) te zajedno s pripadajućim zgradama ima neto knjigovodstvenu vrijednost 344.618 tisuća kuna (2017.: 343.831 tisuće kuna).

Od ukupne površine zemljišta, površina od 16.722 m² (2017.: 16.722 m²) nisu u zakonskom vlasništvu Grupe (prema podacima u zemljišnim knjigama; vidjeti bilješku 24), dok 172.115 m² (2017.: 172.115 m²) je uredno vlasništvo.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
**BILJEŠKA 13 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I ULAGANJA U NEKRETNINE
(nastavak)**

Imovina u pripremi se odnosi na ulaganje u projektnu dokumentaciju i rekonstrukciju Hotela Bel Moreto, djela Hotela Metropol, zatim projektna dokumentacija i pripremne radove za Hotel Albatros.

Na dan 31. prosinca 2018. ulaganja u nekretnine su bez tereta. Grupa je procijenila vrijednost ulaganja u nekretnine i smatra da su knjigovodstvene vrijednosti jednaka je fer vrijednosti.

Operativni najam odnosi se na najam ugostiteljskih objekata i trgovina. Tijekom 2018. godine, Grupa je ostvarila prihod od najamnina u iznosu od 1.238 tisuća kuna (2017.: 1.444 tisuće kuna).

Budući ukupni primici za operativni najam su sljedeći:

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Do 1 godine	642	1.070
Od 2 do 5 godina	1.263	2.224
Preko 5 godina	<u>872</u>	<u>428</u>
	2.777	3.722

U 2018. nije bilo nepredviđenih prihoda od najamnina koji su evidentirani u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Ugovori su sklopljeni za period od 1 do 3 godina (većinom na 3 godine) i obnovljivi su na kraju razdoblja najma po tržišnoj cijeni, odnosno nakon raspisivanja natječaja biraju se najpovoljniji ponuđači.

BILJEŠKA 14 – NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>(u tisućama kuna)</i>	Goodwill	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.			
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	4.708	2.019	6.727
Povećanja	-	9	9
Amortizacija	-	(343)	(343)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	4.708	1.685	6.393
Stanje na dan 31. prosinca 2017.			
Nabavna vrijednost	5.136	2.485	7.621
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti	(428)	(799)	(1.227)
Neto knjigovodstvena vrijednost	4.708	1.685	6.393
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2018.			
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	4.708	1.685	6.393
Povećanja	-	1.037	1.037
Smanjenja	-	(3)	(3)
Amortizacija	-	(62)	(62)
Tečajna razlika	-	(248)	(248)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	4.708	2.409	7.117
Stanje na dan 31. prosinca 2018.			
Nabavna vrijednost	5.136	3.519	8.655
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti	(428)	(1.110)	(1.538)
Neto knjigovodstvena vrijednost	4.708	2.409	7.117

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 14 – NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Goodwill se odnosi na ulaganje u društvo Hoteli Metropol d.o.o. Grupa radi godišnje testira iznos goodwilla na umanjenje vrijednosti korištenjem metode diskontiranog novčanog tijeka povezane jedinice koja generira novačene tijekomove. Za spomenute izračune korištena su predviđanja novčanog toka koja se temelje na financijskim projekcijama. Korištena je diskontna stopa od 8,54% prije poreza te stopa rasta od 1%, koje odražavaju specifične rizike koji se odnose na relevantni poslovni segment (hoteli). Kao rezultat provedenog testa umanjenja vrijednosti goodwilla, Grupa nije imala troškove umanjenja vrijednosti goodwilla.

BILJEŠKA 15 – ULAGANJA U OVISNE PODUZETNIKE

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	Društvo	Društvo
<i>(u tisućama kuna)</i>		
Ulaganje u društvo Hoteli Cavtat d.d.	202.962	188.962

U 2018, Društvo je povećalo ulaganje u društvo Hoteli Cavtat d.d. za 14.000 tisuća kuna uplatom u novcu u rezerve društva. Hoteli Cavtat imaju 100% vlasništvo u društvu Hoteli Metropol d.o.o. te 33% u društvu Remisens d.o.o. Hoteli Metropol d.o.o. imaju 33% udjela u društvu Remisens d.o.o. odnosno Grupa ima ulaganje efektivni udjel od 66% u društvu Remisens d.o.o.

BILJEŠKA 16 – KUPCI I OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
<i>(u tisućama kuna)</i>				
Potraživanja od kupaca	6.529	5.356	-	-
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(1.663)	(990)	-	-
Potraživanja od kupaca - neto	4.866	4.366	-	-
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	458	354	-	-
Potraživanja od države i drugih institucija	1.923	602	73	-
Ostala potraživanja	652	521	-	1
	<u>7.899</u>	<u>5.843</u>	<u>73</u>	<u>1</u>

Kretanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja:

	2018.	2017.	2018.	2017.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
<i>(u tisućama kuna)</i>				
Stanje na dan 1. siječnja	990	542	-	-
Povećanje	758	1.162	-	-
Otpuštanje	(85)	(714)	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	<u>1.663</u>	<u>990</u>	-	-

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 17 – NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Depoziti do 90 dana	1.271	20.621	-	13.660
Devizni računi	4.479	11.363	-	-
Novac u blagajni	52	145	-	9
Žiro računi	4.118	20.633	493	306
	9.920	52.762	493	13.975

Grupa i Društvo mogu za vrijeme oročenja povlačiti sredstva uz prethodnu najavu od tri radna dana.

BILJEŠKA 18 – KAPITAL I REZERVE (osnovna/razrijeđena)

Temeljni kapital

Temeljni kapital Društva na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 202.769 tisuća kuna (2017.: 202.769 tisuća kuna) i sastoji se od 302.641 redovnih dionica nominalne vrijednosti 670 kuna po dionici (2017.: 670 kuna po dionici). Redovne dionice imaju isto pravo glasa i pravo na dividendu.

Struktura dioničara na dan 31. prosinca 2018. godine je navedena u sljedećoj tabeli:

	Broj dionica	Kuna	%
SNH Gama d.d.	184.782	123.803.940	61,06%
SN Pectinatus d.d.	75.660	50.692.200	25,00%
CERP Republika Hrvatska	11.289	7.563.630	3,73%
Ostali	30.910	20.709.700	10,21%
	302.641	202.769.470	100%

Struktura dioničara na dan 31. prosinca 2017. godine je navedena u sljedećoj tabeli:

	Broj dionica	Kuna	%
SNH Gama d.d.	187.189	125.416.630	61,85%
SN Pectinatus d.d.	75.660	50.692.200	25,00%
CERP Republika Hrvatska	11.289	7.563.630	3,73%
Ostali	28.503	19.097.010	9,42%
	302.641	202.769.470	100%

Zakonske rezerve

Zakonska rezerva formira se sukladno hrvatskim propisima koji propisuju da je Grupa dužna u zakonske rezerve unositi dvadeseti dio (5%) dobiti tekuće godine sve dok te rezerve zajedno s rezervama kapitala ne dosegnu visinu od pet posto (5%) temeljnog kapitala Grupe. Ova rezerva nije raspodjeljiva.

Ostale rezerve

Ostale rezerve odnose se najvećim dijelom na rezerve iz podjele društava Liburnia Riviera Hoteli d.d. i FTB Turizam d.d. te na prijenose iz zadržane dobiti. Ostatak se odnosi na tečajne razlike koje proizlaze iz konsolidacije inozemnog ovisnog društva i iznosi na 31. prosinca 2018. 5.707 tisuća kuna (31. prosinca 2017.:420 tisuća kuna).

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 18 – KAPITAL I REZERVE (nastavak)
Vlastite dionice

Tokom godine, Društvo je kupovalo vlastite dionice u iznosu od 31.581 tisuća kuna. Društvo je dodijelilo vlastite dionice u iznosu od 22.618 tisuća kuna Direktorima kao nagradni bonus. Na 31. prosinca 2018. godine, Društvo je imalo 4.485 vlastitih dionica iskazanih po trošku nabave u iznosu od 8.963 tisuće kuna (2017.: nula). Društvo je kreiralo rezervu za vlastite dionice iz zadržane dobiti u istom iznosu.

Manjinski udjel

Sljedeća tablica prikazuje informacije vezano za članice Grupe u kojima postoje manjinski udjeli.

Remisens d.o.o.

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
% manjinskog udjela (%)	33,3%	33,3%
Kratkotrajna imovina	1.421	1.037
Dugotrajna imovina	990	990
Kratkoročne obveze	(55)	(31)
Neto imovina	2.356	1.996
Neto imovina pripisana manjinskom udjelu	785	665
Dobit za razdoblje	(350)	278
Dobit pripisana manjinskom udjelu	(115)	92
Novčani tok od poslovnih aktivnosti	347	232
Novčani tok od ulagačkih aktivnosti	-	-
Novčani tok od financijske aktivnosti	-	-
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	347	232

BILJEŠKA 19 – POSUDBE

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2018. Grupa	31. prosinca 2017. Grupa	31. prosinca 2018. Društvo	31. prosinca 2017. Društvo
Dugoročne posudbe				
Osigurane posudbe banaka	113.062	135.246	-	-
	113.062	135.246	-	-
Kratkoročne posudbe				
Osigurane posudbe banaka	21.589	22.011	-	-
Posudbe povezanih društava	37.500	-	5.000	-
	59.089	22.011	5.000	-

Dospijeće kredita je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2018. Grupa	31. prosinca 2017. Grupa	31. prosinca 2018. Društvo	31. prosinca 2017. Društvo
Do 1 godine	59.089	22.011	5.000	-
Od 1 do 2 godine	38.942	21.414	-	-
Od 2 do 5 godina	45.618	64.241	-	-
Preko 5 godina	28.502	49.591	-	-
Ukupno	172.151	157.257	5.000	-

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 19 – POSUDBE (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost posudbi denominirana je u eurima sa efektivnim kamatnim stopama na datum izvještavanja : 1,55% - 1,66% + 3m Euribor (2017: 1,55%-2.55%+3m Euribor).

Krediti povezanim osobama denominirani su u hrvatskim kunama uz fiksnu kamatnu stopu od 4,55%. Krediti banaka osigurani su hipotekom na zemljištu i zgradi (bilješka 13).

Usklada kretanja posudbi s novčanim tokom iz financijskih aktivnosti:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2018.	2017.	2018.	2017.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Posudbe				
<i>Na dan 1. siječnja</i>	157.257	140.930	-	-
Prmici od posudbi	63.500	33.750	5.000	-
Otplata posudbi	(47.256)	(17.274)	-	-
Tečajne razlike	(1.350)	(149)	-	-
<i>Na dan 31. prosinca</i>	172.151	157.257	5.000	-

BILJEŠKA 20 – REZERVIRANJA

<i>(u tisućama kuna)</i>	Rezerviranja za jubilame otpremnine i slično	Rezerviranja za bonuse	Druga Rezerviranja	Ukupno rezerviranja
Stanje 1. siječnja 2018., prepravljeno	860	20.706	246	21.812
Dodatna rezerviranja	-	9.532	363	9.895
Plaćeno tijekom godine	(38)	(30.238)	(299)	(30.575)
Stanje 31. prosinca 2018.	822	-	310	1.132

Društvo

	Rezerviranja za bonuse
Stanje 1. siječnja 2018., prepravljeno	20.706
Dodatna rezerviranja	9.532
Plaćeno tijekom godine	(30.238)
Otpušteno tijekom godine	-
Stanje 31. prosinca 2018.	-

Kao što je objašnjeno u bilješci 2.1.2 i prema sporazumu, Direktor ima pravo na nagradni bonus nakon završetka četverogodišnjeg mandata. Bonus se temelji na rezultatima postignutim u posljednjem razdoblju. Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine Grupa je iskazala rezerviranje za bonuse u iznosu od 20.706 tisuća kuna koje se temelji na predviđenim rezultatima za 2019. godinu. Rezervacija za 2017. godinu se temeljila na očekivanju da će nagradni bonus biti isplaćen u novcu. Kao što je objašnjeno u bilješci 25, ostala rezerviranja se odnose na nagradni bonus savjetniku.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**
BILJEŠKA 21 – DOBAVLJAČI I OSTALE OBVEZE

(u tisućama kuna)	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca	31. prosinca
	2018.	2017.	2018.	2017.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Obveze prema domaćim dobavljačima	3.050	6.134	57	4
Obveze prema inozemnim dobavljačima	615	629	-	-
Ukupno obveze prema dobavljačima	3.665	6.763	57	4
Obveze prema zaposlenima	2.296	2.443	-	-
Obveze za poreze i doprinose	684	785	-	-
Obveze za predujmove	3.734	5.987	-	-
Ostale obveze	1.709	2.004	25	25
	8.423	11.219	25	25
Ukupno dobavljači i ostale obveze	12.088	17.982	82	29

BILJEŠKA 22 – DRŽAVNE POTPORE

Potpore se odnose na financijska sredstva koje su Hoteli Metropol d.d. dobili za Hotel Lucia u 2008. godini. Potpora se otpušta godišnje proporcionalno iznosu obračunate amortizacije. Otpuštanje čitave potpore očekuje se do kraja 2034. godine.

Godišnje otpuštanje rezervacije u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti evidentira se kroz poziciju ostalih poslovnih prihoda i u 2018. godini iznosi 523 tisuće kuna (2017: 790 tisuća kuna).

BILJEŠKA 23 – NOVAC GENERIRAN POSLOVANJEM

Usklađenje dobiti s novcem generiranim poslovanjem:

(u tisućama kuna)	2018.	2017.	2018.	2017.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Dobit/(gubitak) za godinu	16.849	12.841 *	30.206	(8.566) *
Usklađenje za:				
Amortizacija	44.777	44.968	-	-
Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	-	347	-	-
Neto dobiti od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(5)	(344)	-	-
Rezerviranje za umanjene vrijednosti potraživanja od kupaca-neto (bilješka 16)	673	448	-	-
Financijski prihodi/(rashodi) - neto (bilj. 10)	1.635	4.341	(40.357)	867
Povećanje rezerviranja-neto	26	7.692	-	8.647 *
Nerealizirane tečajne razlike	(890)	359	-	-
Porez na dobit	6.058	3.799	-	11
<i>Promjene u obrtnom kapitalu</i>				
- kupci i ostala potraživanja	(1.270)	1.177	(72)	495
- zalihe	(348)	132	-	-
-odgodeni prihodi	(523)	(788)	-	-
- dobavljači i ostale obveze	(857)	4.609	1.965	(5)
Novac generiran poslovanjem	66.125	79.581	(8.258)	1.449

**BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 24 – POTENCIJALNE I PREUZETE OBEVEZE

Pravni sporovi

Grupa je tuženik i tužitelj u nekoliko sudskih sporova koji proizlaze iz poslovanja. Grupa smatra da sporovi neće rezultirati financijskim gubicima za Grupu.

Vlasništvo nad zemljištem

Katastarske čestice br. 1902 k.o. Obod, površine 3.937 m² i br. 1903 k.o. Obod, površine 14.639 m², unesene su u temeljni kapital društva Hoteli Cavtat d.d., rješenjem HFP br. 93-247/1 od 15. travnja 1996. godine. Navedeno zemljište oduzeto je većem broju fizičkih osoba 1986. godine rješenjem tadašnje Općine Dubrovnik i dodijeljeno radi prava korištenje i raspolaganja, odnosno izgradnje turističkog naselja predniku HTP Dubrovnik. Ured za imovinsko-pravne poslove Županije Dubrovačko-neretvanske donijelo je tijekom 1994. godine više rješenja kojima se oduzete nekretnine vraćaju fizičkim osobama. Isto tako je na redovnom sudu vođen zemljišno-knjižni postupak upisa prava vlasništva te je donesena odluka o upisu prava vlasništva u korist fizičkih osoba, temeljem koje odluke je i izvršen upis prava vlasništva u korist više fizičkih osoba. HC je pokrenuo parnične postupke tijekom 2015. godine i podnio 26 tužbi radi utvrđenja prava vlasništva u korist HC protiv upisanih vlasnika u zemljišnim knjigama na predmetnim nekretninama i s danom 1. ožujka 2019. godine doneseno je ukupno devet presuda, od čega je pravomoćno osam u korist Grupe, a jedna je u korist tužene fizičke osobe.

Ugovorene obveze za investicije

Na dan 31. prosinca 2018. godine nije bilo ugovorenih budućih obveza Grupe za investicije u turističke objekte (*31. prosinca 2017.: 32.181 tisuća kuna*).

Preuzete obveze

U tekućoj 2018. godini, ovisno društvo Hoteli Cavtat d.d. je sklopilo ugovor o konzultantskim uslugama na razdoblje od četiri godine, te sukladno ugovoru plaća fiksnu mjesečnu naknadu u iznosu od 180 tisuća kuna. Trošak navedenih konzultantskih usluga za dva mjeseca, u iznosu od 360 tisuća kuna je uključen u troškove intelektualnih usluga u tekućoj godini.

Nadalje, ugovorom je dogovorena posebna nagradna naknada koja će se po isteku razdoblja od četiri godine obračunati i isplatiti sukladno planiranim (konsolidiranim) rezultatima FTB Grupe za 2022. godinu.

Kao rezultat toga, Društvo je na dan 31. prosinca 2018. godine povrh gore navedenog troška u iznosu od 360 tisuća kuna dodatno rezerviralo iznos od 310 tisuća kuna a koji se odnosi na alikvotno dvomjesečno razdoblje u 2018. godini. U slučaju raskida ugovora od strane Društva, a bez skrivljenog ponašanja pružatelja usluge, prije isteka razdoblja na koji je sklopljen, Društvo će pružatelju usluge isplatiti razmjerni dio naknade za razdoblje za koje je pružatelj usluge obavljao poslovno savjetovanje te cjelokupnu nagradnu naknadu kako je definirano ugovorom. Odnosno, izračunati iznos nagradne naknade umanjit će se za sumu svih dotad isplaćenih, mjesečnih, naknada pružatelju usluga.

BILJEŠKA 25 – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Stranke se smatraju povezane ako jedna stranka ima sposobnost da kontrolira drugu stranku ili je pod zajedničkom kontrolom ili ima značajan utjecaj na drugu stranku pri donošenju financijskih ili poslovnih odluka. Na dan 31. prosinca 2018. godine krajnje matično i kontrolno društvo je SNH Gama d.d. Nije bilo značajnih promjena u vlasničkoj strukturi u odnosu na dan 31. prosinca 2017.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 25 – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Transakcije s povezanim društvima na kraju godine su sljedeće:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Grupa		Društvo	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Prihodi od prodaje usluga:				
Liburnia Riviera Hoteli	<u>331</u>	<u>248</u>	<u>64</u>	<u>-</u>
Troškovi:				
Liburnia Riviera Hoteli	1.273	1.363	5	57
Bogdanović&Dolički&Partneri	115	103	64	-
Povezana društva	<u>-</u>	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>2</u>
	1.388	1.468	69	59
Dobavljači i ostale obveze:				
Liburnia Riviera Hoteli	250	191	19	1
Bogdanović&Dolički&Partneri	<u>17</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	267	191	19	1
Kupci i ostala potraživanja:				
Liburnia Riviera Hoteli	<u>-</u>	<u>21</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Potraživanja za pozajmice				
SN Pectinatus	<u>33.000</u>	<u>-</u>	<u>5.000</u>	<u>-</u>
Obveze za pozajmice:				
Liburnia Riviera Hoteli	<u>37.500</u>	<u>-</u>	<u>5.000</u>	<u>-</u>

U 2018. godini Grupa ima ukupno 14 članova administrativnih, upravnih i nadzornih tijela (2017.: 14 članova). Naknade članovima administrativnih, upravnih i nadzornih tijela u 2018. godini iznose 10.499 tisuća kuna (2017.: 8.343 tisuće kuna) i odnose se na trošak bruto plaća, naknade i bonus.

Dodatno, za 2018. godinu, naknada Upravi uključuje i bonus Direktor u iznosu od 9.532 tisuće kuna, koji je isplaćen temeljem odluke Nadzornog odbora (2017. : 8.647 tisuća; 2016. : 12.059 tisuća kuna). Bonus je dodijeljen u dionicama, a ukupni bruto iznos je 30.238 tisuća kuna.

**BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2018.**

BILJEŠKA 26 – DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Grupa je u siječnju 2019. godine, realizirala kredit u visini od 12 milijuna kuna sa rokom vraćanja do 30.09.2022. godine.

Vezano na ugovor o konzultantskim uslugama koje je Grupa je sklopila u 2018. godini, dana 28. veljače 2019. g. sklopljen je Sporazum o prestanku Ugovora o pružanju usluga savjetovanja, te je 1. ožujka 2019. godine sklopljen novi Ugovor o pružanju usluga savjetovanja. Sukladno novo sklopljenom ugovoru društvo će i dalje plaćati fiksnu mjesečnu naknadu u iznosu od 180 tisuća kuna mjesečno za poslovno savjetovanje.

Nadalje, novim ugovorom je utvrđena mogućnost da Nadzorni odbor društva primatelja usluge, može donijeti odluku o isplati posebne stimulativne nagrade davatelju usluge za postignute rezultate primatelja usluge i njemu povezanih društava ostvarenih tijekom trajanja ugovora. Time se mijenja ugovorna odredba po prethodnom ugovoru, a koja je definirala obvezu isplate posebne nagradne naknade koja bi se po isteku razdoblja od četiri godine obračunala i isplatila sukladno planiranim (konsolidiranim) rezultatima FTB Grupe za 2022. godinu.